

ISSN 2985- 0320 (Print)
ISSN 2985-0339 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3
กันยายน- ธันวาคม 2567

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง
**JOURNAL OF PUBLIC AND
POLITICAL MANAGEMENT**

ชมรมการบริหารสาธารณะ
Public Administration Club

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง Journal of Public and Political Management

วัตถุประสงค์

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

ภาษาอังกฤษ : Journal of Public and Political Management

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jppm/>

ขอบเขต

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัย

กำหนดการพิมพ์

ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ : ชมรมการบริหารสาธารณะ

หมายเหตุ

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถกระทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

บรรณาธิการ

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงส์ทอง

ดร.วัฒนา นนทชิต

ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ปริสุทธิกุล

ดร.เบญจ พรพลธรรม

รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

ผศ.ดร.เชาวฤทธิ์ เชาวแสงรัตน์

ผศ.ดร.สุเชาว์ มีหนองหว้า

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไผ่ตรี

นักวิจัยอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ประสานงาน

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี้ ครีเอชั่น 40/315

หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

กองบรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

สารจากบรรณาธิการ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความ
วิจารณ์หนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ ในวารสารฉบับนี้กองบรรณาธิการได้
รวบรวมบทความวิจัยเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ จำนวน 5 บทความ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้บริหาร รวมถึงนิสิต/
นักศึกษา และหากท่านผู้อ่านต้องการให้มีการปรับปรุงในส่วนใดโปรดเสนอแนะมายังกองบรรณาธิการเพื่อจะได้
ปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในฉบับต่อไป

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

บรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

สารบัญ

บทความวิจัย

1. การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมง.....1
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Management of Service Quality Development for the Public;
Prachuap Khiri Khan Fisheries Provincial Office
เกษราภรณ์ บุญมาไล่
2. การจัดการขยะในชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา.....13
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
Waste Management in the Community of Sam Phraya Subdistrict Administrative
Organization, Cha-am District, Phetchaburi Province
จิตติมา ลำเลิศ
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่.....23
องค์การบริหารส่วนตำบลคังกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
Public Participation in Local Development of Kungkrathin Subdistrict Administrative
Organization, Muang Ratchaburi District, Ratchaburi Province
สรวิสิฐ แป้นภู
4. การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....35
กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม
Evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department
of Corrections, Ministry of Justice
ภาณุพงศ์ สังขชาติ
5. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา.....46
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
The Sufficiency Economy Philosophy in School Administration Based under Prachuap Khiri
Khan Primary Educational Service Area Office 1
ปฐวี ังสอาด

การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Management of Service Quality Development for the Public;

Prachuap Khiri Khan Fisheries Provincial Office

เกษราภรณ์ บุญมาไล่

Ketsaraporn Bunmalai

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

General Administrative Officer (Practitioner Level), Provincial Fisheries Office, Prachuap Khiri Khan Province

E-mail: ketsaraporn.bun@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพรรณนาการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะเป็นอย่างไร และ (3) เพื่อพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 300 คน จากประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษา (1) ด้านการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน พบว่าความคิดเห็นของผู้รับบริการ ภาพรวม ด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญ (3) การพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ได้ร้อยละ 43.60 โดยมีตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ ประกอบด้วย การวางแผนการพัฒนา และการจัดหน่วยงานในการพัฒนา

คำสำคัญ: คุณภาพการบริการ การให้บริการประชาชน สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Abstract

This research aims to: (1) describe the management of service quality development for the public, (2) to explain the correlation between the management of service quality development in Prachuap Khiri Khan Fisheries Provincial Office with factors influencing public service quality management and (3) to forecast and propose strategic approaches for enhancing the management of service quality development in Prachuap Khiri Khan Fisheries Provincial Office. This research was quantitative approach with a sample of 300 respondents of Mueang Prachuap Khiri Khan District. Questionnaire was data gathering tool. Analytical statistics were percentage, standard deviation, mean, Pearson correlation analysis, and multiple regression analysis. The findings were as follows; (1) Regarding the management of

service quality development for the public, the perceptions of service recipients indicate that, overall, the service production dimension was rated at the highest level. (2) The relationship between the management of service quality development at the Provincial Fisheries Office of Prachuap Khiri Khan and the factors influencing public service quality management revealed a significant positive correlation. (3) In terms of forecasting and proposing strategic approaches for managing service quality development, the findings indicate that the influencing factors account for 43.60% of the variance in service quality management. The key predictive variables include development planning and organizational structuring for service improvement.

Keywords: Quality of Public Services, Provision of Public Services, Prachuap Khiri Khan Fisheries Provincial Office

บทนำ

ในปัจจุบัน การให้บริการประชาชนเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน การบริการที่มีคุณภาพไม่เพียงแต่สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน แต่ยังสะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการขององค์กรด้วย การพัฒนาคุณภาพการให้บริการจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่หน่วยงานต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังที่หลากหลายของประชาชน การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการนั้นไม่เพียงหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน แต่ยังครอบคลุมถึงการสร้างระบบที่โปร่งใส การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ และการพัฒนาทักษะของบุคลากร เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ดี การตอบสนองที่รวดเร็ว และการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการให้บริการขององค์กร ในขณะเดียวกัน การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ทำให้บริการมีความทันสมัยและเข้าถึงง่ายขึ้น ดังนั้น การบริหารจัดการที่ดีและการมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของบริการจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความพึงพอใจและความไว้วางใจจากประชาชน ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างองค์กรและประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรมประมงซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570 ของกรมประมง ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป็นแผน 5 ปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ “ยกระดับการประมงไทยให้แข่งขันได้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล พร้อมผลักดันงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร” มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ซึ่งหนึ่งในแผนปฏิบัติราชการที่สำคัญของกรมประมงที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนกรยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ และได้มีการดำเนินการพัฒนาระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน การเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ และการยกระดับ

ทักษะของบุคลากร นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น (กรมประมง, 2565)

สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการประมงในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะการสนับสนุนการทำประมงที่ยั่งยืนและการให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน บทบาทของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำประมง แต่ยังรวมถึงการให้บริการประชาชนในด้านคำปรึกษา แนะนำ การอนุญาต การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมง และการให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริม พัฒนาอาชีพด้านการประมง การแก้ไขปัญหาทางด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตของภาคการประมง เพื่อให้การบริการดังกล่าวมีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563, 2563)

ผู้วิจัยเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความมุ่งมั่นจะทำการวิจัยเพื่อประเมินการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนตามแนวคิดการบริการสาธารณะ เพื่อที่จะพยากรณ์ว่าการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างไร และมีแนวทางการจัดการการพัฒนาอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพรรณนาการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะเป็นอย่างไร
3. เพื่อพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการการพัฒนาสู่คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะไม่เป็นเชิงบวก
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะสามารถพยากรณ์และนำเสนอการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดการตามทฤษฎีของ Allen, L.A. (1958) ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การโน้มน้าวและภาวะผู้นำ การติดตามประเมินผล และมาตรการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่ดีขึ้นของหน่วยงานภาครัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ตัวแปรตาม คือ การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยตามผู้วิจัยนำทฤษฎีประสิทธิผลของ Gibson, J.H., John, M.I. and James H.D. (1982) ประกอบด้วย 1. การผลิต (Production) 2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) 3. ความพึงพอใจ (Satisfaction) 4. การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) และ 5. การพัฒนา (Development)

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มาใช้บริการสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มาใช้บริการสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 300 คน โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Roscoe, J.T., 1969)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ POLC

POLC (Allen, L.A., 1958) เป็นทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กรที่ใส่ใจในกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำ และการควบคุม POLC เป็นให้ความสำคัญกับภาวะการเป็นผู้นำนี่ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อดีของ POLC คือ การสร้างมาตรฐานในทุกรายละเอียด เน้นปฏิบัติตามมาตรฐานที่วางไว้อย่างเคร่งครัดทำให้องค์กรมีผลการประเมินที่ชัดเจนสามารถวัดประสิทธิภาพของการทำงานได้ดี ได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดกิจกรรมตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ 2. การจัดการองค์กร (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาทหน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อน การจัดการองค์กรยังรวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน จัดการงานให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด 3. การนำ (Leading) หมายถึง เป็นการชักนำบุคลากรให้ปฏิบัติงาน โดยการจูงใจให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้หลักการจูงใจที่ดีและขณะเดียวกันต้องมีการสั่งการที่เหมาะสมซึ่งหมายถึงการกระตุ้น การจูงใจให้ใช้ความพยายามในการบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ 4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร และยังหมายถึงการจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลกระทบกับการทำงานน้อยที่สุดอีกด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

คุณภาพการบริการ

Parasuraman, Zeithaml and Berry (1985) ได้กล่าวว่าคุณภาพการบริการ (Service Quality) เป็นคุณภาพการบริการที่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังกับการรับรู้ของผู้มารับบริการที่ได้รับ ซึ่งความคาดหวังของผู้มารับบริการเป็นผลมาจากการบอกเล่ากันมาของผู้มารับบริการหรือประสบการณ์ที่ผ่านมา รวมถึงข่าวสารข้อมูลจากผู้รับบริการทั้งโดยตรง และโดยอ้อมส่วนการรับรู้ของผู้มารับบริการเป็นผลมาจากการที่ได้รับบริการจากผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการที่ได้รับจริง หรือเท่ากับความคาดหวังของผู้รับบริการถือว่าบริการนั้นมีคุณภาพ และได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของการบริการที่ทำให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ และเกิดประสบการณ์ที่มีความสุข ซึ่งประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ

1. สิ่งจับต้องได้ (Tangibles) คือ ลักษณะทางกายภาพของสิ่งให้อำนวยความสะดวก อย่างเช่น อุปกรณ์ สถานที่ เอกสาร เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และโยงไปถึงสภาพแวดล้อมที่ผู้มารับบริการรู้สึกได้รับบริการ ดูแล ด้วยความตั้งใจของผู้ให้บริการ

2. ความเชื่อถือได้ (Reliability) คือ ความสามารถในการให้บริการของผู้บริการ โดยให้บริการได้ตรงตามสัญญาที่ให้ไว้กับผู้มารับบริการ ในการบริการทุกครั้งจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการรู้สึกว่าการบริการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้

3. การตอบสนอง (Responsiveness) คือ ความเต็มใจที่จะช่วยเหลือในการให้บริการตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการได้อย่างรวดเร็ว

4. ความมั่นใจ (Assurance) คือ ความสามารถในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้มารับบริการ รวมถึงทักษะ ความรู้ความสามารถ ของผู้ให้บริการที่จะต้องสนองความต้องการของผู้มารับบริการด้วย กริยา มารยาท ที่มีความ สุภาพ นอบน้อม และสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้มารับบริการได้ดีที่สุด

5. การเอาใจใส่ (Empathy) คือ การเอาใจใส่ดูแลผู้มารับบริการอย่างทั่วถึง เข้าใจถึงปัญหาของผู้มารับบริการในแต่ละราย

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างความไว้วางใจและความพึงพอใจให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการจากภาครัฐควรได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยุติธรรม การพัฒนาคุณภาพนี้เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงระบบการทำงาน การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม รวมถึงการเพิ่มทักษะและความรู้ของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้บริการมีมาตรฐานสูงขึ้น ลดปัญหาความล่าช้า และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาเหล่านี้มีส่วนช่วยให้ประชาชนได้รับการที่รวดเร็วและมีคุณภาพ ในขณะที่รัฐเองก็สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากขึ้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และการให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเนื่องจากตามมาตรา 3/1 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีกระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ขึ้น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ ตามความในมาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ 1. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (มาตรา 7, 8) 2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (มาตรา 9-19) 3. มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (มาตรา 20-26) 4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน) (มาตรา 27-32) 5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันตามสถานการณ์ (มาตรา 33-36) 6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองระยะเวลาความต้องการ (มาตรา 37-44) 7. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (มาตรา 45-49) (พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, 2546)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

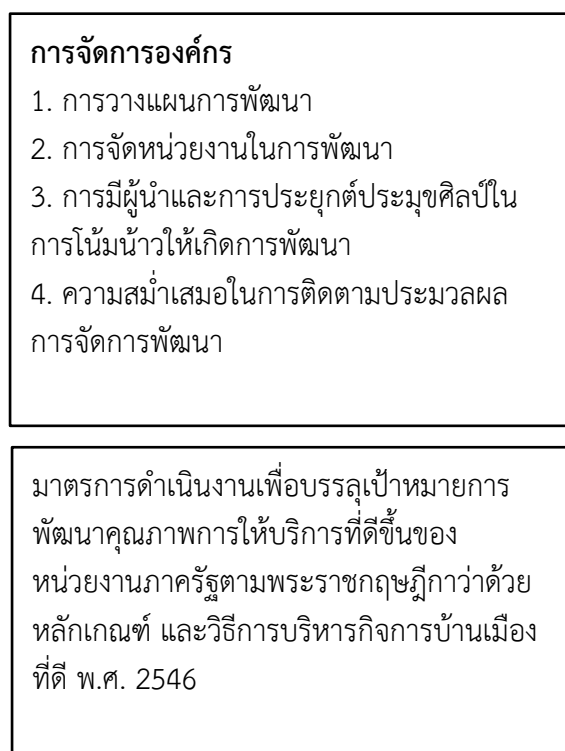
Gibson, J.H. et al. (1982) ได้กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์การแต่ละองค์การประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมขององค์การนั้น ๆ โดยมีเกณฑ์วัดความมีประสิทธิภาพขององค์การว่า

ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัว คือ 1. การผลิต (Production) หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการผลิตสามารถเพิ่มผลผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพ 2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยค่านึงว่าจำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยต่าง ๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คน เทคโนโลยี จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือระดับของผลผลิตที่ต้องการได้ 3. ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง การที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด 4. การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) หมายถึง ความสามารถขององค์กรที่จะสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานหรือวิธีการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ใหม่ๆ และ 5. การพัฒนา (Development) หมายถึง การที่องค์กรเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะอยู่รอดได้ในระยะยาว หรือ หมายถึงกระบวนการที่องค์กรพยายามจะเพิ่มประสิทธิผลด้วยการผสมผสานความปรารถนาของบุคคลที่จะเจริญก้าวหน้า และพัฒนาเข้ากับเป้าหมายขององค์กร

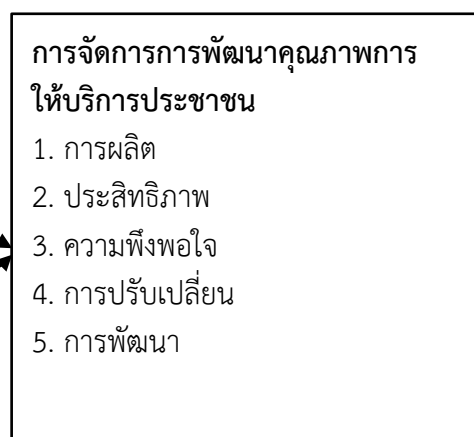
กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการจัดการ POLC ของ Allen, L.A. (1958) ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำ และการควบคุม เป็นทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร ประกอบกับการศึกษาถึงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อศึกษาเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ รวมถึงการศึกษาแนวคิดประสิทธิผลของ Gibson, J.H. et al. (1982) ประกอบด้วย การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา เพื่อให้เกิดคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาการวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1,370 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากสูตรเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 300 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งออกแบบขึ้นโดยอ้างอิงจากกรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการองค์กร โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) เพื่อวัดระดับความคิดเห็น

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) เพื่อวัดระดับความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.43 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 รองลงมา ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 และด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการปรับเปลี่ยน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหน่วยงานในการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมา ด้านการมีผู้นำและการประยุกต์ประมุขศิลป์ในการโน้มน้าวให้เกิดการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านความสม่ำเสมอในการติดตามประมวผล การจัดการการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.15 และด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.14 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านมาตรการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่ดีขึ้นของหน่วยงานภาครัฐตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านมาตรการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่ดีขึ้นของหน่วยงานภาครัฐตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. รับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 รองลงมา ข้อ 7. ศูนย์บริการร่วมจังหวัด ศูนย์บริการร่วมอำเภอ ให้ประชาชนสามารถติดต่อในเรื่องต่างๆ ได้ในที่เดียวกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 ข้อ 9. กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานและประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 ข้อ 2. ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการให้เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 3. มาตรการกระจายอำนาจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 ข้อ 5. จัดทำแผนภูมิขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินการ และปิดประกาศให้ประชาชนทราบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 ข้อ 8. ทบทวนเพื่อดำเนินการยกเลิก ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ มีค่าเฉลี่ย 4.07 ข้อ 6. ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมกระทรวง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 ข้อ 10. จัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 และ ข้อ 4. ลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ มีค่าเฉลี่ย 3.99 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 การจัดการการพัฒนาสู่คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การจัดการการพัฒนาสู่คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า การจัดการการพัฒนาสู่คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับมาก

2. สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะไม่เป็นเชิงบวก ผลการทดสอบพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะเป็นเชิงบวก จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะเป็นเชิงบวก

3. สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะสามารถพยากรณ์และนำเสนอการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะสามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงาน

ประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้อยู่ละ 43.60 ที่เหลือเป็นปัจจัยอื่น ตัวแปรพยากรณ์ประกอบด้วย การวางแผนการพัฒนา และการจัดหน่วยงานในการพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.43 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 และด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการปรับเปลี่ยน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรทิยา กุณอก (2566) ได้ศึกษาถึงการบริการสาธารณะแนวใหม่ กรณีศึกษาศูนย์นันทนาการลุมพินี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ของศูนย์นันทนาการลุมพินี กรุงเทพมหานคร มีวิธีการให้บริการที่เน้นความต้องการของประชาชน เจ้าหน้าที่มีจิตบริการมีช่องทางการให้บริการและมีการจัดกิจกรรมให้บริการที่หลากหลาย ผ่านการติดต่อกับตนเองโทรศัพท์, อีเมล, LINE, Facebook และมีการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการให้บริการ ตามแนวคิดการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ ได้แก่ (1) บุคลากรผู้ให้บริการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี (2) ผู้รับบริการไม่มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (3) การขอจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้าและไม่เพียงพอ (4) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ โดยมีแนวทางการพัฒนาการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ของศูนย์นันทนาการลุมพินี ได้แก่ (1) ควรมีการปรับปรุงสถานที่และอุปกรณ์ให้มีความทันสมัย (2) อบรมเพิ่มพูนทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากร (3) พัฒนาระบบแอปพลิเคชันให้ครอบคลุมการให้บริการกิจกรรมต่างๆ ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ควรยกระดับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ มีการเตรียมฐานข้อมูลสำหรับพัฒนาเข้าสู่ระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์นันทนาการ หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหน่วยงานในการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 และด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.14 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรภา จิราสขยงกูร (2561) ได้ศึกษาถึง การพัฒนารูปแบบการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชน ของเจ้าหน้าที่สำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปว่า ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการประชาชน (การให้บริการรับจดทะเบียนผู้รับจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร) ของสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร 1. ปัญหาด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากปัจจุบันวิศวกรโยธา/นายช่างโยธา มีภาระงานอื่นด้วย นอกเหนือจากงานให้บริการประชาชนในการรับจดทะเบียนผู้รับจ้างเหมาก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร จึงทำให้มีเวลาในการพัฒนาศักยภาพด้านงานบริการของตนเองน้อย อีกทั้งยังทำให้ไม่สามารถใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาระบบการให้บริการรับจดทะเบียนฯ ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ 2. ปัญหาด้านงบประมาณ ยังไม่มีงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการดังกล่าว เช่น ด้านการฝึกอบรมการใช้งบประมาณในการพัฒนาระบบ โดยการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาใช้ 3. ปัญหาด้านการวางแผนการพัฒนาที่ดี ขาดการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของวิศวกรโยธา/นายช่างโยธา ซึ่งยังไม่มีมีการสำรวจความต้องการของวิศวกรโยธา/นายช่างโยธา ว่าต้องการพัฒนาในด้านใด เช่น ความต้องการในการพัฒนาเรื่องนวัตกรรม และเทคโนโลยี ความต้องการในการพัฒนาเรื่องการฝึกทักษะการใช้

อุปกรณ์สำนักงานที่ดี 4. ปัญหาด้านการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ยังไม่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ครบคลุม และทันสมัย

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านมาตรการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่ดีขึ้นของหน่วยงานภาครัฐตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. รับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 และด้านที่น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 4. ลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ มีค่าเฉลี่ย 3.99 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติพงษ์ แสนสุข (2554) ได้ศึกษาถึง การบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนของเรือนจำกลางขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 3 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.46) ว่า ผู้บริหารของเรือนจำกลางขอนแก่นควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อช่วยลดขั้นตอน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกและให้บริการควบคู่ไปกับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อใช้งานเทคโนโลยีที่ทันสมัยนั้น (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.41) ว่า ผู้บริหารของเรือนจำกลางขอนแก่นควรเพิ่มหรือเน้นการใช้อำนาจเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนที่มาใช้บริการ และ (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.39) ว่า ผู้บริหารของเรือนจำกลางขอนแก่นควรมอบและเพิ่มอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับหัวหน้างานที่รับผิดชอบโดยตรง ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนของเรือนจำกลางขอนแก่นตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวม 3 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างคือ เห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 2.42) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตาภรณ์ อรุณดี และคณะ (2565) ได้ศึกษาถึง การบริการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษา : การให้บริการประชาชน (One Stop Service) บนสถานีตำรวจนครบาล ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาที่ประชาชนไม่พึงพอใจมากที่สุด คือ การจ่ายค่าปรับไม่ทันสมัย ควรมีการจ่ายปรับผ่านเทคโนโลยี เช่น การจ่ายค่าปรับผ่าน Application ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประชาชนอยากให้มีความสะดวกผ่านเทคโนโลยีในการแจ้งความร้องทุกข์หรือเหตุฉุกเฉิน ตำรวจควรมาถึงจุดเกิดเหตุภายในเวลาไม่เกิน 15 นาที และแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการของสำนักงานตำรวจ (Front Office) คือ การให้บริการของสถานีตำรวจควรมีช่องทางติดต่อสถานีในการแจ้งความตำรวจในการแจ้งความโดยไม่ต้องเดินทางไปสถานีตำรวจในบางกรณี เช่น การแจ้งความบัตรหาย เอกสารสำคัญหาย โดยตำรวจสามารถตอบกลับเป็นหลักฐานผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น SMS ระบบ Application การแจ้งความลงบันทึกประจำวัน เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐ มีปัจจัยหลากหลาย ประกอบด้วย

1) การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพการบริการ (Managerial Development) โดยการวางแผนที่ดีและการจัดองค์กรอย่างเป็นระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการบริการประชาชน และการสร้างความต่อเนื่องในกระบวนการติดตามและประเมินผลการพัฒนาช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบบริการ

2) การใช้เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริการสามารถลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มความสะดวกให้แก่ประชาชน และตอบสนองความต้องการได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการจัดระบบข้อมูลและการสื่อสารในองค์กร ทำให้เกิดความโปร่งใสและลดโอกาสความผิดพลาดในการทำงาน

3) การตอบสนองความต้องการของประชาชน คุณภาพการบริการถูกวัดผลจากความพึงพอใจ ความเชื่อมั่น และความสะดวกของประชาชน ดังนั้นการฟังเสียงสะท้อนจากผู้รับบริการเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการอย่างต่อเนื่อง

4) การปรับปรุงคุณภาพบริการ การลดขั้นตอนที่ซับซ้อนและการจัดระบบบริการที่ชัดเจน ช่วยเพิ่มความสะดวกและประหยัดเวลา รวมถึงการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการใช้นวัตกรรมใหม่

5) บทบาทของความเป็นผู้นำ การมีผู้นำที่มีความสามารถในการโน้มน้าวและสร้างแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร

ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการให้บริการในหน่วยงานภาครัฐและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เนื่องจากการวางแผนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปัจจัยอื่น จึงเสนอแนะให้มีการวางแผนงานการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ มีแผนการปฏิบัติงานที่มีขั้นตอน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. เนื่องจากการลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปัจจัยอื่น สะท้อนถึงคุณภาพการให้บริการประชาชนยังไม่มีประสิทธิภาพ จึงเสนอแนะให้มีการทบทวนกระบวนการลดขั้นตอนหรือรวมที่ซับซ้อน นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญของประสิทธิภาพการดำเนินงาน รัฐบาลควรให้ความสำคัญในนโยบายด้านสวัสดิการสังคมทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือชุมชน

2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐปลอดจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง

3. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐ สามารถดำรงตนในสังคมอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี สมกับความเป็นผู้ให้บริการประชาชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารขององค์กร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการบริการประชาชน และประชาชนที่มาติดต่อเพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมที่สะท้อนความคิดเห็นประเด็นที่ทำการศึกษา ในเชิงปริมาณไม่สามารถทำได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แผนงาน กิจกรรมและโครงการต่างๆ

2. ทำวิจัยการนำระบบนวัตกรรมอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563. (2563, 9 มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 137 ตอนที่ 41 ก, , หน้า 1-19.
- กรมประมง. (2565). *แผนปฏิรูปราชการ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570*. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง
- กฤติพงษ์ แสนสุข. (2554). *การบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนของเรือนจำกลางขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉัตรทียา กุณอก. (2566). *การบริการสาธารณะแนวใหม่: กรณีศึกษา ศูนย์นันทนาการลุมพินี กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก, หน้า 2-16.
- ภัทรปภา จิรภาสยังกูร. (2561) *การพัฒนารูปแบบการให้บริการคุณภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุตาภรณ์ อรุณดี, วรณวิภา ไตลังคะ, มนสิชา โพธิสุข, ณัฐพันธ์ คู่ซึ้ง และวิยะดา วรานนท์วนิช. (2565). การบริการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษา: การให้บริการประชาชน (One Stop Service) บนสถานีตำรวจนครบาล. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 7(1), 31-42.
- Allen, L.A. (1958). *Management and Organization*. New York: McGraw-Hill Book Company, Inc.
- Gibson, J.H., John, M.I. and James H.D. (1982). *Organizational: Behavior Structure and Process*. (4th ed). Plano, TX: Business Publication.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., and Berry, L. L. (1985). A conceptual model of service quality and its implications for future research. *Journal of Marketing*, 49(4), 41-50.
- Roscoe, J.T. (1969). *Fundamental Research Statistics for the Behavioral Sciences*. New York: Holt Rinehart and Winston, Inc.

การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี

Waste Management in the Community of Sam Phraya Subdistrict Administrative Organization, Cha-am District, Phetchaburi Province

ฐิติมา ล้าเลิศ

Thitima Lumlerd

นักวิจัยอิสระ

Independent Researcher

E-mail: nut.234.za@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยากับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ และ (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 300 คน ใช้แบบสอบถามทำการรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน สมการถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษพบว่า (1) ด้านการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยากับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ พบว่า เป็นเชิงบวกในระดับปานกลางค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญ และ (3) ด้านแนวทางการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนสามารถพยากรณ์การจัดการขยะในชุมชน ได้ร้อยละ 84.8 แนวทางประกอบด้วย การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การวางแผน การมีส่วนร่วมการดำเนินงาน การจัดการองค์การ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

คำสำคัญ: การจัดการขยะในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การคัดแยกขยะ

Abstract

The purposes of this study were (1) to evaluate the waste management in the community of the Sam Phraya Subdistrict Administrative Organization, Cha-am District, Phetchaburi Province. (2) to explain correlation between the waste management in the community of the Sam Phraya Subdistrict Administrative Organization with factors affecting waste management and (3) To propose waste management approaches for the community of the Sam Phraya Subdistrict Administrative Organization.

This study is a quantitative research. The sample group consists of 300 residents in the area of the Sam Phraya Subdistrict Administrative Organization, Cha-am District, Phetchaburi Province. Questionnaires were data collection. Analytical statistics were percentages, standard deviation, mean and Pearson correlation and multiple regression. Findings were as follows (1) Community Waste Management Sam Phraya Subdistrict Administration Organization was

moderate level. (2) There was positive statistically significant correlation between community waste management Sam Phraya Subdistrict Administration Organization with affecting factors at level and (3) affecting factors could forecast community waste management at 84.8, approach was planning participate in doing decision-making benefit and organizing.

Keywords: Waste Management in the Community, Community Participation, Waste Separation

บทนำ

การจัดการขยะ หมายถึง การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ รวมไปถึงการลดขยะที่แหล่งกำเนิดการทิ้งขยะในที่จัดไว้ให้ และการคัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยที่สำคัญสามารถจำแนกได้ 3 แหล่ง ดังนี้ 1) ขยะมูลฝอยจากชุมชน ขยะมูลฝอยจากสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ที่พักอาศัยในย่านธุรกิจการค้า ตลาดสด สถานที่ราชการ หน่วยงานต่าง ๆ โรงพยาบาลคลินิก สถานพยาบาล 2) ขยะมูลฝอยจากการเกษตรกรรม กิจกรรมทางการเกษตรกรรมที่สำคัญ เช่น การเพาะปลูกพืช พาร์มเลี้ยงสัตว์ และ 3) ขยะมูลฝอยจากอุตสาหกรรม ได้แก่ ขยะมูลฝอยจากกระบวนการผลิต วัสดุ วัตถุดิบ ที่เหลือทิ้ง จากกิจการอุตสาหกรรม โดยที่แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยทั้งสามแหล่งอาจมีทั้งขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับแหล่งกำเนิดของขยะมูลฝอยที่แตกต่างกันได้ เช่น ขยะมูลฝอยจากชุมชนจะมีปริมาณของขยะสดหรือขยะเปียกค่อนข้างสูง เป็นต้น

การจัดการขยะของชุมชน หมายถึง การที่ประชาชน ชุมชน ควรจะมีจิตสำนึกในการทิ้งขยะให้เป็น ที่ซึ่งขยะเหล่านี้เกิดจากบุคคลอื่นที่นำมาทิ้ง เช่น พ่อค้าแม่ค้าที่ขายผักและผลไม้จะทิ้งเศษผักเศษผลไม้รวมถึงขยะอื่น ๆ ลงข้างทาง และประชาชนส่วนมากไม่มีการจัดการขยะ เช่น การคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งหรือการนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ใหม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา โดยตรง เช่น การเก็บขนขยะล่าช้าเนื่องจากรถเก็บขนขยะมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการเก็บขนขยะไปกำจัด เกิดน้ำชะขยะจากรถขนขยะทำให้ส่งกลิ่นเหม็น ในการแก้ไขปัญหาขยะล้นเมืองโดยการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะในชุมชน จึงต้องตระหนักถึงปัญหาขยะที่มีผลกระทบต่อสุขภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะ การกำจัดขยะของชุมชนมีอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงการขาด ความรับผิดชอบของคนในท้องถิ่น ประชาชนมักทิ้งภาระหน้าที่ให้กับเจ้าพนักงานทำความสะอาดไม่ร่วมมือใน การลดและคัดแยกขยะนำการแก้ไขปัญหาขยะจึงไม่ควรมองไปที่เรื่องของส่วนรวมเพียงอย่างเดียว แต่ควรมอง ย้อนกลับมาที่ตัวบุคคลเป็นหลัก สำหรับแนวทางที่แก้ปัญหามลพิษล้นเมืองในภาคประชาชนนั้น สามารถใช้ หลักการ 3R สร้างจิตสำนึกต่อชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ 1) Reduce คือ การลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่ จำเป็นลง 2) Reuse คือ การใช้ซ้ำ เป็นการนำสิ่งของที่ใช้แล้วมา ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าไม่ต้องทิ้งเป็นขยะหรือ ต้องสิ้นเปลืองซื้อใหม่ และ 3) Recycle คือ การการนำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะ มาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ ใหม่ การลดขยะด้วยวิธีการเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อ คุณภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่ดี ยิ่งขึ้น โดยประชาชนควรให้ความสนใจ มีการตระหนัก และรับรู้ถึงปัญหาของขยะในสถานการณ์ปัจจุบัน และที่จะขยายตัวในอนาคต อย่างไรก็ตาม การกิจหน้าที่ตามกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงหลีกเลี่ยง ไม่ได้ที่จะต้องเข้ามาดูแลและหาแนวทางในการจัดการขยะ ซึ่งต้องอาศัยการประสานงาน การทำความเข้าใจ การร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา ให้เข้ามามีส่วนร่วมในนโยบายและ โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการขยะ โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และ

ระดมความคิดร่วมดำเนินการหาแนวทางการจัดการขยะชุมชน

จากปัญหาดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญในการศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาขยะล้นเมือง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประยุกต์ใช้แนวคิด 3R (Reduce, Reuse, Recycle) เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้เกิดความร่วมมือในการลด คัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะและบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยากับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการจัดการ

Allen, L.A. (1958) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการที่เน้นความสำคัญของการวางแผน การจัดองค์กร ผู้นำและภาวะผู้นำ และการควบคุมและติดตามผล ซึ่งเป็นกระบวนการพื้นฐานที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานในองค์กรมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเขาเน้นว่าการจัดการคือ การบรรลุเป้าหมายผ่านความพยายามของผู้คนซึ่งแสดงถึงบทบาทสำคัญของการประสานงานและการสร้างแรงจูงใจในทีมงาน

1) การวางแผน (Planning) การวางแผนถือเป็นพื้นฐานของการจัดการ เน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการคาดการณ์ล่วงหน้าและการตัดสินใจที่ครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) การจัดการองค์การ (Organizing) การจัดการองค์การเป็นกระบวนการจัดโครงสร้างและทรัพยากรในองค์กรให้เหมาะสมเพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดองค์การต้องครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ การมอบหมายงาน และการประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานในองค์กร

3) ผู้นำและภาวะผู้นำ (Leading and Leadership) ภาวะผู้นำเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการ เน้นความสามารถของผู้นำในการสร้างแรงจูงใจ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีในทีมงาน โดยผู้นำต้องมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและการสร้างความไว้วางใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

4) การควบคุมและติดตามผล (Controlling and Monitoring) การควบคุมเป็นกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนและเป้าหมายหรือไม่ หากมีข้อผิดพลาดควรมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างทันท่วงที การควบคุมยังครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิภาพของแผนการดำเนินงาน

2. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980) ได้เสนอแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในฐานะกระบวนการที่สมาชิกในชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับชุมชนของพวกเขา โดยแนวคิดนี้มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือและการพัฒนาชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมใน 3 มิติหลัก ดังนี้

1) ประเภทของการมีส่วนร่วม

1.1) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การที่สมาชิกชุมชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ

1.2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฏิบัติ การที่ชุมชนเข้าร่วมในการดำเนินงานหรือการลงมือทำจริง ในโครงการพัฒนาต่าง ๆ

1.3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การที่ชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ ประชาชนมีส่วนร่วม

1.4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล: การที่ชุมชนมีส่วนในการตรวจสอบและประเมินความสำเร็จ ของโครงการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุง

2) ระดับของการมีส่วนร่วม

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมสามารถเกิดขึ้นได้ในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับ บุคคล กลุ่มเล็ก ๆ ไปจนถึงระดับชุมชนทั้งหมด โดยเน้นว่าระดับของการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับ ลักษณะของโครงการและบริบทของชุมชน

3) ผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วม

3.1) เสริมสร้างความยั่งยืน เมื่อชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนจนถึงการประเมินผล จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (sense of ownership) ซึ่งช่วยให้ชุมชนดูแลและสานต่อโครงการอย่าง ต่อเนื่อง

3.2) สร้างความไว้วางใจ การที่ชุมชนได้รับโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจช่วย สร้างความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิกในชุมชน รวมถึงระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3) เสริมสร้างความสามัคคี การทำงานร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีใน ชุมชน และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

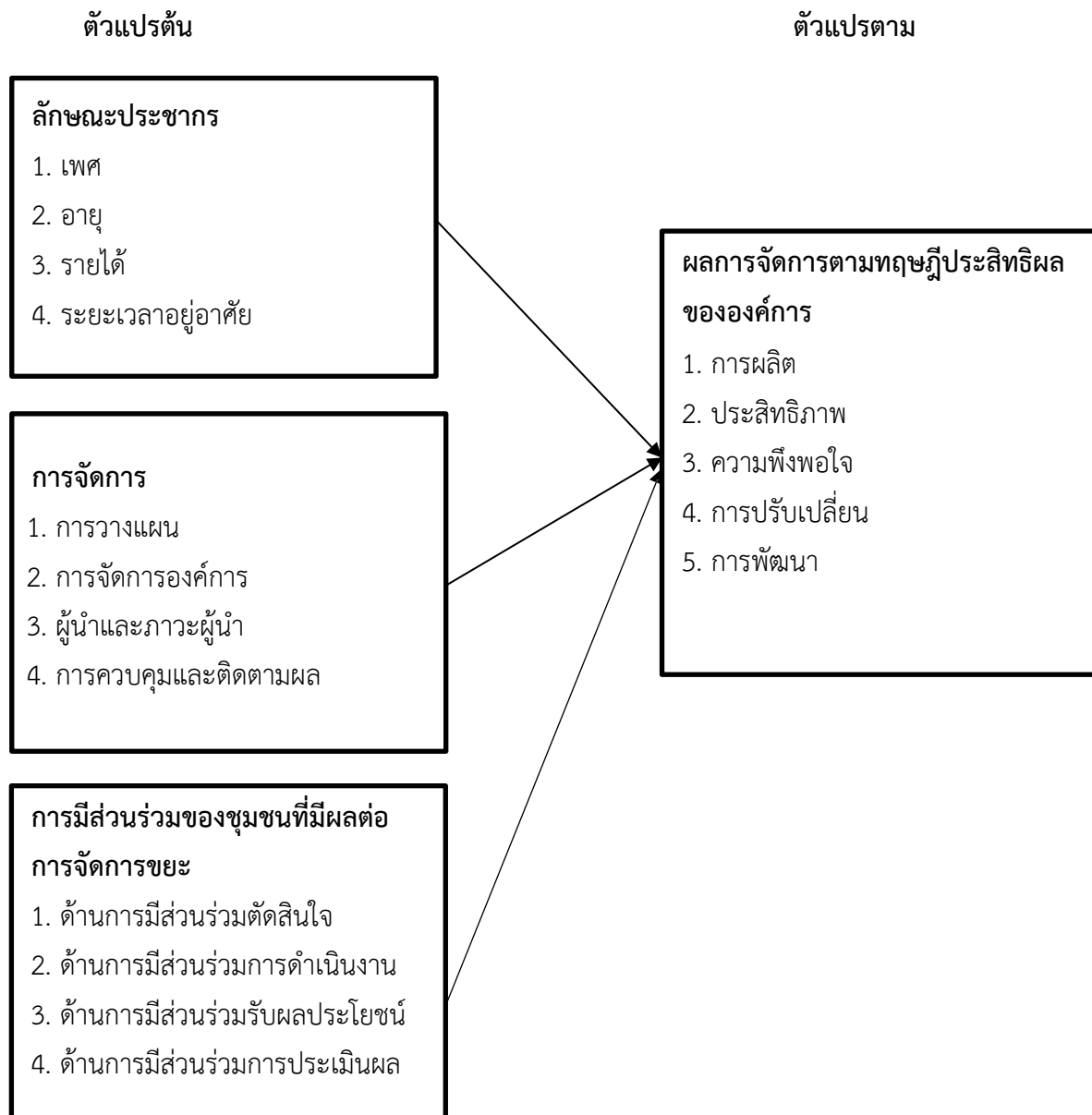
3.4) พัฒนาความรู้และทักษะ การที่ชุมชนได้เข้าร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของสมาชิกชุมชน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

ทฤษฎีนี้ยังเน้นความสำคัญของบริบทและสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในการ กำหนดรูปแบบและระดับของการมีส่วนร่วม รวมถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากภาครัฐและองค์กรที่ เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สำหรับกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดการจัดการ ขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จากแนวคิดและทฤษฎี การจัดการตามทฤษฎีของ Allen, L.A. (1958) ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ ผู้นำและภาวะผู้นำ และการควบคุมและติดตามผล การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการจัดการขยะตาม ทฤษฎีของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980) ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมี

ส่วนร่วมการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผล (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T., 1980) และผลการจัดการ ตามทฤษฎีประสิทธิภาพขององค์การของ Gibson, J.H., John, M.I. and James H.D. (1982) ประกอบด้วย 1. การผลิต (Production) 2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) 3. ความพึงพอใจ (Satisfaction) 4. การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) และ 5. การพัฒนา (Development) สามารถสรุปได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาการวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 300 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ กลุ่มตัวอย่างของ (Yamane Taro, 1973)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ ผู้นำและภาวะผู้นำ และการควบคุมและติดตามผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล สามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผล

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหาร ส่วนตำบล สามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา

ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบลิเคิร์ต (Likert ration scales) คือ น้อยที่สุด = 1, และมากที่สุด = 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง และทำการรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบทั้งหมด นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอ้างอิง ประกอบด้วย สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากร

ผลการศึกษาพบว่า เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 และเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 ตามลำดับ อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-50 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 อายุระหว่าง 21-35 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9

อายุระหว่าง 51-75 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 อายุเกิน 75 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 รายได้ต่อเดือน กลุ่มรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 18,001 - 20,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รายได้ 15,000 - 18,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 และ สูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ ระยะเวลาอยู่อาศัย กลุ่ม 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมา กลุ่ม 16-20 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 กลุ่ม 1-5 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ผลการวิเคราะห์การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.10 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านการควบคุมและติดตามผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.48

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.21

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1. การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบพบว่า การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 จึงยอมรับสมมติฐานศูนย์ และปฏิเสธ สมมติฐานแย้งว่า การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบล

สามพระยา กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ ไม่เป็นเชิงบวก

ผลการทดสอบพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ เป็นเชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ เป็นเชิงบวก

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา เกินร้อยละสามสิบ

ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา สามารถพยากรณ์การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา ได้เกินร้อยละสามสิบ ส่วน ที่เหลือเป็นปัจจัยอื่น ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Krausz, R (2012) พบว่า การจัดการขยะที่ต้องใช้แหล่งกลบฝัง

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.10 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านการควบคุมและติดตามผลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.48 สอดคล้องกับงานวิจัยของ คลยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรณพชา เสมามิ่ง และศรีวรรณ ขำตรี (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมในการจัดการขยะในระดับครัวเรือน พบว่า ความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมในการจัดการขยะของชุมชนบ้านด่าน พบว่า ประชาชนระดับครัวเรือนในชุมชนบ้านด่านมีความรู้ความเข้าใจ และมีพฤติกรรมเกี่ยวกับขยะและการจัดการขยะในระดับมาก ทั้งนี้แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการขยะของชุมชนบ้านด่านต้องมีหน่วยงานของรัฐหรือผู้นำ ชุมชนเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริม โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับชุมชนในประเด็นการคัดแยกขยะมูลฝอย ก่อนทิ้งและจัดหาถังขยะวางหน้าบ้านแต่ละครัวเรือนให้เพียงพอ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม การดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ดี ปัดสินธุ์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอโพธาราม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนในชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ ส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด

มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การจัดการขยะเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทั้งสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในชุมชนที่มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจากการดำรงชีวิตประจำวัน การจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและประชาชน เพื่อสร้างระบบที่สามารถลดปริมาณขยะจากต้นทางและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนและการควบคุมการมีส่วนร่วมของชุมชน และการปรับปรุงกระบวนการ

1. การวางแผนและการควบคุม การวางแผนและการควบคุมเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการขยะในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงการจัดการตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง การวางแผนอย่างเป็นระบบช่วยลดความซับซ้อนในกระบวนการจัดการขยะ ตัวอย่างเช่น การกำหนดจุดทิ้งขยะและการจัดเส้นทางเก็บขยะอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเพิ่มขึ้น

2. การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยให้การจัดการขยะในพื้นที่ประสบความสำเร็จ การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการตัดสินใจและการประเมินผลช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและชุมชน

3. การปรับปรุงกระบวนการ การจัดการขยะที่ดีช่วยลดมลพิษในสิ่งแวดล้อม และยังช่วยลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ การปรับปรุงกระบวนการจัดการ เช่น การสนับสนุนการคัดแยกขยะที่ต้นทาง การกำหนดพื้นที่สำหรับจัดการขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มความรู้ให้ประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างถูกวิธี จะช่วยลดปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะเดียวกันต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้และจิตสำนึกในชุมชน พัฒนานโยบายระดับท้องถิ่น และใช้เทคโนโลยีในการจัดการ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้และจิตสำนึกในชุมชน ชุมชนควรได้รับการให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ การลดขยะจากต้นทาง และการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ โดยอาจใช้แนวทาง 3R (Reduce, Reuse, Recycle) เพื่อสร้างความยั่งยืน

2. พัฒนานโยบายระดับท้องถิ่น ควรมีการกำหนดนโยบายการจัดการขยะแบบเหลือศูนย์ (Zero Waste) และผลักดันให้เป็นวาระสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ใช้เทคโนโลยีในการจัดการ การนำเทคโนโลยี เช่น ระบบ IoT หรือ Big Data มาใช้ในการจัดการขยะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บและลดปริมาณขยะที่ต้องกำจัด

สรุปได้ว่า การจัดการขยะในชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน รวมถึงการวางแผนที่เหมาะสมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างระบบจัดการขยะที่ยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) การจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 และด้านที่

มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.01 สิ่งที่จะต้องพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาทั้งรูปแบบของการจัดการและการร่วมมือร่วมใจของชุมชนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชน

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล สามพระยา อำเภอสระ อำเภอสระ จังหวัด เพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.10 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผน อยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมาด้านการควบคุมและติดตามผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.48 สิ่งที่จะต้อง พัฒนา ได้แก่ การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในสายงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนและมีผู้รับผิดชอบติดตามผลงานที่ชัดเจน

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา อำเภอสระ อำเภอสระ จังหวัด เพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.21 สิ่งที่จะต้องพัฒนา ได้แก่ ความร่วมมือร่วมใจของชุมชนใน การจัดการขยะทั้งในด้านการจัดเก็บและการจัดการแปรรูปขยะ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ชุมชนควรกำหนดนโยบายการจัดการขยะแบบเหลือศูนย์ให้ชัดเจน
- 2) ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดและนํานโยบายการจัดการขยะชุมชนไปปฏิบัติ
- 3) ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ผู้คนในชุมชนเพิ่มพูนความสามารถทางเทคโนโลยีและสมรรถนะการจัดการขยะ

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) วิจัยในการกำหนดและนํานโยบายการจัดการขยะชุมชนไปปฏิบัติ
- 2) วิจัยความเป็นไปได้ในการยกระดับการจัดการขยะเป็นวาระแห่งชาติ

การอ้างอิง

ศุภยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรรณพชา เสมามิ่ง และศรีวรรณ ขำตรี. (2566). การจัดการขยะชุมชนในพื้นที่บ้านด่าน หมู่ที่ 4 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.สงขลา. ใน *การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 14* (หน้า 1058-1073). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอนาทม จังหวัดมหาสารคาม*. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Allen, L. A. (1958). *Management and Organization*. New York: McGraw-Hill.

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). *Participation's Place in Rural Development: seek clarity through specifics*. New York: World Developments.

Gibson, J. H., John, M. I., & James H. D. (1982). *Organization: Behavior Structure and Processes*. (4th ed). Austin, Texas: Business Publication, Inc.

Krausz, R. (2012). *All for naught? A Critical Study of Zero Waste to landfill Initiatives*. (Doctoral Thesis). Christchurch New Zealand: Lincoln University.

Yamane, T. (1973). *Statistics An Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper and Row.

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
Public Participation in Local Development of Kungkrathin Subdistrict
Administrative Organization, Muang Ratchaburi District,
Ratchaburi Province**

สรวิสิฐ แป้นภู

Sornvisith Panphu

นักวิชาการสรรพสามิตปฏิบัติการ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่กาญจนบุรี
Excise Operations Academic Officer, Kanchanaburi Area Excise Office

E-mail: svtbank22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น (2) วิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น (3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยในส่วนของวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 373 คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการและบุคลากร จำนวน 5 คน และ (2) กลุ่มประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น ได้แก่ ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมประชุม ได้รับการบริการ สาธารณประโยชน์ไม่ทั่วถึง มีความรู้เรื่องการติดตาม ประเมินผลน้อย (3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนา กลไกการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการกิจต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชุมชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to evaluate the level of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization 2) to analysis the problems of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization and 3) to propose guidelines for developing public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization.

This research was mixed methods research, , integrating both quantitative and qualitative research methodologies. In the quantitative research component, the sample consists of 373 residents residing within the jurisdiction of Khung Krathin Subdistrict Administrative Organization, Mueang Ratchaburi District, Ratchaburi Province. Data were collected using questionnaires and analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

For the qualitative research component, key informants were divided into two groups: (1) government officials, comprising five civil servants and personnel, and (2) members of the local community within Khungkrathin Subdistrict Administrative Organization, totaling five individuals. a total of 10 people. Data were analyzed by content analysis.

The results were as follow; 1) the public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization was at a high level and the participation in receiving benefits have the highest average. 2) the problems of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization for mostly people rarely have time to attend the meeting, people still do not receive public benefit services from Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization, most people are lack of knowledge and understanding about monitoring and evaluation. 3) the guidelines for developing public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization are to develop public relations to be more effective, survey the areas where the people in trouble have suffered and make concrete corrections in all areas of the sub-district, should give importance and appoint representatives of people in the community to join the committee.

Keywords: Public Participation, Local development, Community Development

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีส่วนสำคัญในการริเริ่มตรากฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะซึ่งรัฐบาลเป็นเพียง ผู้ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น (วุฒิสภา ต้นไชย, 2544) ต่อมานับแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากมาตรา 218 ถึงมาตรา 290 ได้บัญญัติเกี่ยวกับ “การ

ปกครองท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น” ในส่วนที่ 10 แผนนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตรา 87 และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 287 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและตำแหน่งความต้องการของชุมชนในพื้นที่และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ตรวจสอบได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) เปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มย่อยในแต่ละท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการเลือกผู้นำของตนให้เข้ามาทำหน้าที่บริหารจัดการสนองความต้องการ พร้อมทั้งแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างรวดเร็ว ตรงความต้องการและด้วยความทั่วถึง ขณะเดียวกันก็จะเห็นผลตอบรับในทันทีด้วยอันเป็นหลักการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้บริการสาธารณะ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายของรัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นของตน (ปริญา สุธิสสิริ, 2556)

องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอมือราชบุรี ไปทางทิศตะวันออกของตัวจังหวัดราชบุรี ประมาณ 8 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 18.88 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น 5,605 คน ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป และค้าขาย การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่นได้แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น, 2561) ด้วยบทบาทของผู้วิจัยในฐานะนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ที่ต้องปฏิบัติงานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น ได้ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนในปัญจุบัน พบว่ามีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร เพราะความเข้าใจผิดว่าการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของรัฐบาลหรือเฉพาะตัวแทนที่ประชาชนเลือกไปแล้วเท่านั้น ประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมประชุมประชาคมเพื่อเสนอความต้องการ ประชาชนไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ ต่าง ๆ ของหน่วยงาน (องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น, 2564)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในบริบทของชุมชน และสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและตัดสินใจ (สุภางค์ จันทร์เอี่ยม, 2558) การที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทอย่างจริงจังในการพัฒนาท้องถิ่นจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมถึงช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากร (ชาญชัย เกียรติพิพัฒน์, 2554)

จากข้อมูลของธรรมนูญว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา และการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างภาครัฐและประชาชน และส่งเสริมความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของในกระบวนการพัฒนา (วุฒิสาร ตันไชย, 2544)

การมีส่วนร่วมของประชาชนยังช่วยเพิ่มความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนา เนื่องจากเมื่อประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้น พวกเขาจะเกิดความรู้สึกผูกพันและสนับสนุนการดำเนินงานในระยะยาวมากขึ้น (World Bank, 2014) ทั้งนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการสร้าง

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการให้ความรู้และสร้างพื้นที่สำหรับการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

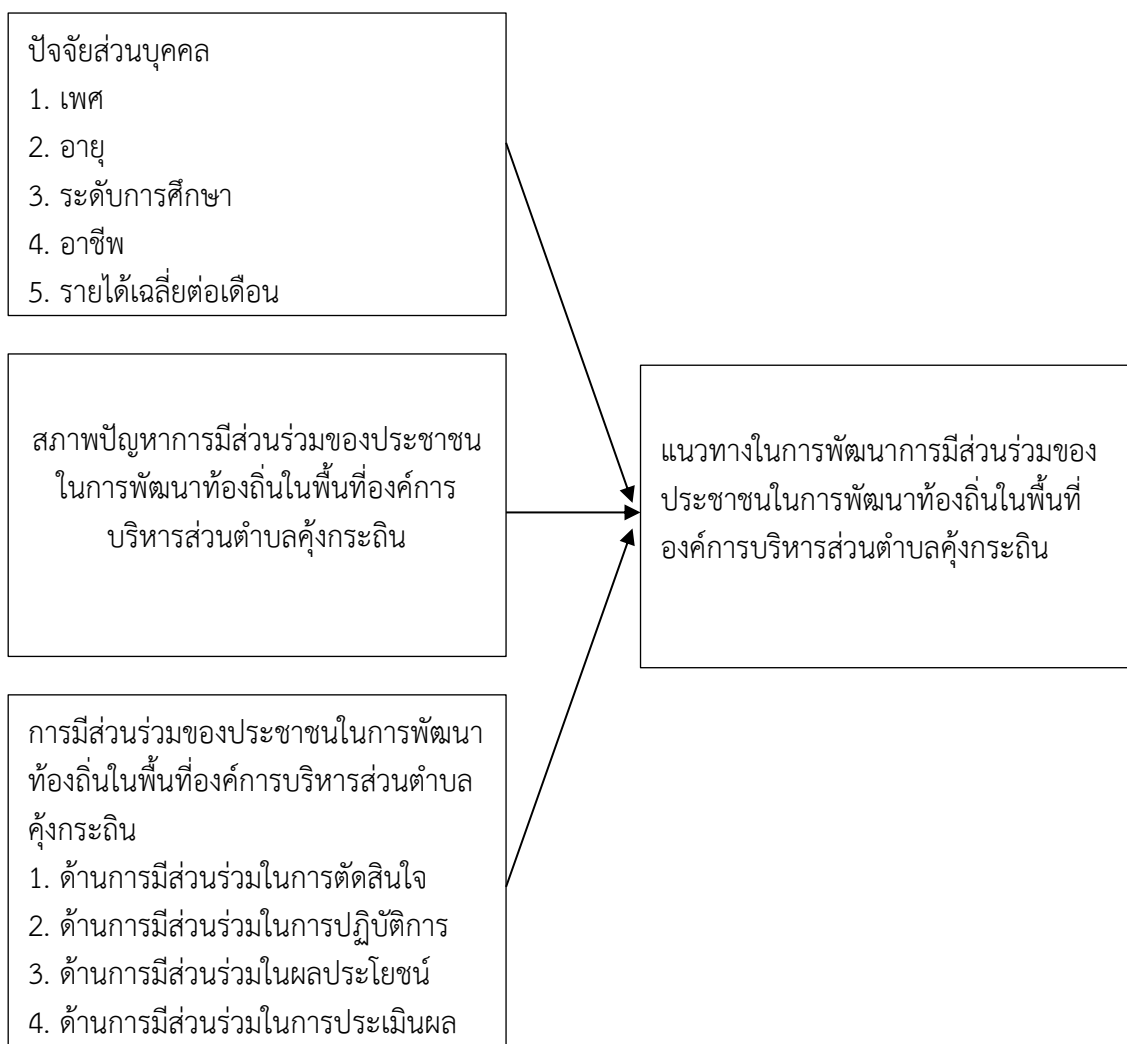
Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977) ได้เสนอกรอบแนวคิดที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในงานพัฒนาชนบทและการจัดการทรัพยากร แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชนในกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลของโครงการพัฒนา โดยสามารถจำแนกออกเป็น 4 มิติหลัก ดังนี้:

1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ (Participation in Decision-Making)
ประชาชนควรได้รับโอกาสเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความคิดเห็น การกำหนดเป้าหมาย หรือการเลือกวิธีการดำเนินงาน กระบวนการนี้ช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับความต้องการของชุมชน และทำให้แนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมกับบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่
 2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน (Participation in Implementation)
ในขั้นตอนการดำเนินงาน ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมผ่านการจัดหาแรงงาน การจัดสรรทรัพยากร หรือการร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของในโครงการและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว
 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in Benefit)
ประชาชนควรมีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากโครงการ เช่น การได้รับบริการพื้นฐาน การพัฒนาศักยภาพ หรือการเพิ่มรายได้ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมในโครงการ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความสามัคคีในชุมชน
 4. การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผล (Participation in Evaluation)
การติดตามและประเมินผลโครงการโดยประชาชนช่วยสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่แท้จริง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ยังเป็นโอกาสให้ชุมชนได้เสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการในอนาคต
- การมีส่วนร่วมของประชาชนตามกรอบแนวคิดของ Cohen และ Uphoff ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของโครงการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน การเพิ่มศักยภาพ

ของชุมชน และการทำให้โครงการตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน แนวคิดนี้ยังเน้นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อให้เกิดความสมดุลและความเป็นธรรมในสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด การมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T., 1977) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ประชากรได้แก่ประชาชนในพื้นที่ 5,605 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณ

จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane Taro, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 373 คน โดยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเชิงลึกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และเสนอแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนและกลุ่มประชาชนในเขต พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ข้าราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน และ กลุ่มภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเครื่องมือในการศึกษาวิจัยออกเป็น 2 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 373 คน และแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใช้สำหรับการเก็บข้อมูล โดยคำถามได้จากวัตถุประสงค์เพื่อระบุสภาพปัญหาและเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยสัมภาษณ์ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ข้าราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน และ กลุ่มภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขต พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงข้อมูลจากการสัมภาษณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาช่วงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเพื่อแปลผลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, J. W. 1981) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

- 1.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.80 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย
- 1.00 – 1.79 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 และเพศชายจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50

1.2 อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31 - 40 ปีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปีจำนวน 100 คน คิดเป็น ร้อยละ 31.90 มีช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 มีช่วงอายุ 41 - 50 ปีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

1.3 ด้านระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ตามลำดับ

1.4 ด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 รองลงมา คือ มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 ตามลำดับ

1.5 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 รองลงมา คือ มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.20 มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 มีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 และมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (= 3.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน และระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (= 3.81) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก (= 3.72) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก (= 3.41) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง (= 3.02) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.41) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน เพื่อนำไปพิจารณาในการทำงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.65) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. (3.45)

การรับรู้การทำงานของ อบต. เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.43) การประชุมเพื่อวางแผนโครงการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.32) และการแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่นกับ อบต. เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียและความเหมาะสมของโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.22)

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล คຸ້ງกระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.72) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.24) รองลงมา คือ การชักชวนหรือเสนอแนะประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมปฏิบัติงานในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.15) การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.83) การมีส่วนร่วมในการบรรเทาสาธารณภัยเกิดขึ้นในภายในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.48) การมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น เช่น งานประเพณี/การแข่งขันกีฬาหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.45) และการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ทำงานของ อบต. เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปาน กลาง (3.23)

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล คຸ້ງกระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.81) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านการฝึกอบรมการส่งเสริมและการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.51) รองลงมา คือ การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านระบบสาธารณสุขโรค เช่น ระบบระบายน้ำระบบประปาหมู่บ้าน การทำถนน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.43) การได้รับผลประโยชน์จาก อบต. บริการประชาชนที่ไปติดต่อราชการด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.92) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านการส่งเสริมการดูแลสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.73) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น เด็กและเยาวชน สตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.66) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาในด้านระบบการกำจัดขยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.52) และการได้รับผลประโยชน์จากความเสมอภาคในการให้บริการประชาชนจาก อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.02)

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปาน กลาง (3.02) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การร่วมเสนอ ข้อบกพร่องจากการดำเนินงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่นได้รับทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.43) รองลงมา คือ การตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.22) การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.03) การติดตามผล การดำเนินงานของโครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2.87) และการนำปัญหาอุปสรรคและการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงานมารายงานเจ้าหน้าที่โครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (2.33)

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถิน
- 2) เวลาในการจัดประชุมส่วนใหญ่เป็นเวลากลางวัน ซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนไปทำงาน ประกอบอาชีพของตนเอง
- 3) ประชาชนยังขาดความกล้าแสดงออกในการเสนอปัญหา
- 4) ประชาชนบางส่วนไม่ได้รับข่าวสารการประกาศประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มาร่วมประชุมประชาคมเนื่องจากผู้นำประชาชนไม่ได้เข้าไปประชาสัมพันธ์ข่าว

3.2 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนออกไปประกอบอาชีพ เช่น รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม ติดภารกิจจึงไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้

3.3 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนยังได้รับการบริการสาธารณประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่
- 2) ประชาชนได้รับการบริการสาธารณประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินด้วยความล่าช้า

3.4 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนไม่ค่อยติดตามกิจกรรมโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ
- 2) ประชาชนไม่เข้าใจว่าตนเองมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินได้อย่างไร

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารหลากหลายช่องทาง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรเพิ่มรอบความถี่ในการประชาสัมพันธ์
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรเน้นย้ำให้ผู้นำประชาชนให้กระจายข่าวกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ครบทุกหลังคาเรือน

4.2 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลการดำเนินงานหรือเชิญชวนเข้าร่วมโครงการอย่างสม่ำเสมอ
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงผ่านการสื่อสารช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประกาศ หอกระจายข่าว รถประชาสัมพันธ์ สื่อสังคมออนไลน์

4.3 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่ประชาชนมีปัญหาได้รับความแล้วดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรมในทุกพื้นที่ของตำบล

4.4 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคู่งกระถินควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เช่น

เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้าง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคั่งกระถิ่น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับสูงในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในโครงการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจแสดงถึงความจำเป็นในการเพิ่มการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

ปัญหาที่สำคัญที่พบ ได้แก่ การขาดความกล้าแสดงออกของประชาชนในการประชุม การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง และเวลาที่ใช้จัดประชุมไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคเชิงระบบที่จำเป็นต้องปรับปรุง องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลครบถ้วนและสามารถมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ เช่น สื่อออนไลน์และหอกระจายข่าว การส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพัฒนา และการปรับเวลาจัดประชุมให้เหมาะสมกับความสะดวกของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ หากดำเนินการตามข้อเสนอแนะอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพิ่มความยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากผลการวิจัยนี้ สะท้อนถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน ซึ่งจะช่วยสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินการ และการประเมินผลยังสามารถช่วยพัฒนาความรู้สึกเป็นเจ้าของและสนับสนุนการพัฒนาในระยะยาวของชุมชนได้อีกด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977) ที่เน้นการมีส่วนร่วมใน 4 มิติ ได้แก่ การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ซึ่งบทความชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.81) และการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงการดำเนินงานตามแนวคิดนี้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการส่งเสริมสุขภาพที่ประชาชนได้รับผลประโยชน์โดยตรง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคั่งกระถิ่น สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นได้ดังนี้:

1. การพัฒนาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย เช่น โซเชียลมีเดีย หอกระจายข่าว และการประชาสัมพันธ์โดยตรงในชุมชน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม

1.2 เพิ่มความถี่ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนสนใจและเข้ามามีส่วนร่วม

1.3 เน้นการให้ข้อมูลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และครอบคลุมทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม

2. การเพิ่มโอกาสและความสะดวกในการมีส่วนร่วม

2.1 ควรปรับเวลาและสถานที่จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับตารางชีวิตของประชาชน เช่น การประชุมในช่วงเย็นหรือวันหยุด

2.2 อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้าร่วม เช่น จัดเตรียมรถรับส่งสำหรับพื้นที่ห่างไกล

2.3 ส่งเสริมให้กลุ่มประชากรที่หลากหลาย เช่น เยาวชน ผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบาง มีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

3. การสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 แต่งตั้งตัวแทนจากประชาชนในแต่ละชุมชนให้เข้าร่วมเป็นกรรมการหรือผู้ประสานงานในโครงการพัฒนาต่าง ๆ

3.2 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนโครงการ โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทาง

3.3 จัดอบรมหรือกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การวางแผน การติดตามประเมินผล

4. การสร้างระบบการติดตามและประเมินผลที่โปร่งใส

4.1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มความไว้วางใจ

4.2 จัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงานที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น รายงานออนไลน์หรือแผ่นพับในชุมชน

5. การสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในชุมชน

5.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาชนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น

5.2 ใช้กลไกสร้างแรงจูงใจ เช่น การมอบรางวัลให้กับกลุ่มหรือบุคคลที่มีส่วนร่วม

แนวทางดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับของการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบในโครงการต่าง ๆ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีเพื่อประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ตนเอง การสนับสนุนให้คนในชุมชนได้ดำเนินงานร่วมกัน

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีกำหนดนโยบายในการให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาท้องถิ่นจากโครงการที่ผ่านมาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง

เพื่อการกระจายข่าวสารให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดพร้อมส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ถึงสิทธิหน้าที่พลเมือง เพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่ หมู่บ้าน ชุมชนของตนเอง

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่นจึงควรพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมในด้านการปฏิบัติการให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ไม่ว่าจะเป็นด้านพัฒนาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้มีความหลากหลายช่องทางการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเดินทางมาร่วมกิจกรรม เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง หรือในจังหวัดอื่น เพื่อที่จะได้ทราบว่าพื้นที่ที่ต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกันน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น

3.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกในแต่ละด้าน หรือต่อยอดการศึกษานี้ เพื่อนำข้อมูลมาเสนอแนะ เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชาญชัย เกียรติพิพัฒน์. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญดา สุลีสิทธิ. (2556). *รู้จักองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles /Article_19Feb2013.html.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2544). *การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุภางค์ จันทรเอี่ยม. (2558). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น. (2564). *รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น*. ราชบุรี: สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)*. ราชบุรี: สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น
- Best, J.W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.
- World Bank. (2014). *Community Participation in Local Development*. Washington D.C.: World Bank Publications.

การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย
ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

Evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department
of Corrections, Ministry of Justice

กาญจน์พงศ์ สังขชาติ

Panupong Sangkhachat

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติงาน เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

General Administrative Officer, Practitioner Level, Prachuap Khiri Khan Provincial Prison

E-mail: panupong.san@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อประเมินระดับการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ (3) เพื่อนำเสนอแนวทางและพยากรณ์การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน เป็นประชาชนที่มาใช้บริการร้านหับเผยเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ พบว่าเป็นเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ และ (3) ด้านการพยากรณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้ร้อยละ 76.5

คำสำคัญ: การประเมิน การพัฒนาวิชาชีพ กระทรวงยุติธรรม

Abstract

The objectives of this research were to (1). Verified evaluation of profession development Project ; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice (2) explain correlation between evaluation of profession development Project ; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice with affecting factors. (3) to forecast and present approach of evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice.

This was quantitative approached 389 Prachuap Khiri Khan residents were sample. Questionnaires were used as data collection tools. Analytical Statistics were percentages mean standard deviation Pearson coefficient and multiple regression.

The research results found that: (1) evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections was highest level. (2) correlation between evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections with affecting factors was statistical positive at .01 (3) affecting factors could forecast evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections at 76.5 percent affecting factors were policy implementation and people participation.

Keywords: Evaluation, Vocational Development, Ministry of Justice

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาที่ผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาแล้วกลับมาทำผิดอีกครั้งเป็นปัญหาที่ร้ายแรงในสังคมไทยมานาน เหตุผลหลักที่ทำให้ผู้ต้องขังพ้นโทษกลับมากระทำผิดอีกครั้งคือการไม่มีการยอมรับและให้โอกาสให้กับผู้ต้องขัง หลังจากพ้นโทษ ทำให้พวกเขารู้สึกว่าตนไม่มีค่ามีความสำคัญในสังคม จึงกลับไปกระทำผิดอีกครั้ง ส่งผลให้รัฐต้องใช้งบประมาณมหาศาลในการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำที่เพิ่มขึ้นทุกวัน นำไปสู่ปัญหานักโทษล้นคุก และผู้คุมดูแลไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงมีหน้าที่ที่สำคัญในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลับมาเป็นสมาชิกดีของสังคม โดยการจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ รวมถึงการอบรมศีลธรรม จริยธรรมให้กับผู้ต้องขังเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น (กรมราชทัณฑ์, 2565)

การฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขัง เพื่อให้พวกเขามีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพหลังปล่อยตัว (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2563) นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง โดยการเพิ่มทักษะและความรู้ให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือจากสถานประกอบการหรือนายจ้างในการให้โอกาสในการฝึกวิชาชีพและการจ้างงานผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษด้วย ทำให้พวกเขามีโอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ดีขึ้นด้วยกรมราชทัณฑ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรมฯ โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ แก้ไข หรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่ และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้โอกาสและการ ยอมรับซึ่งการฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัว สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งในการสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง โดยผ่านกระบวนการฝึกวิชาชีพเพิ่มทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือ สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ กรมราชทัณฑ์เพียง

หน่วยงานเดียวไม่อาจดำเนินการหรือมอบโอกาสที่ดีแก่ผู้ต้องขังได้ทั้งหมด จำเป็นจะต้องมีหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโอกาสแก้ไข ปรับปรุงตนเอง และฝึกฝนวิชาชีพ จากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการสนับสนุนวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการสอน รวมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพ สำหรับผู้ต้องขัง และอีกความร่วมมือหนึ่งที่สำคัญ คือ จากสถานประกอบการหรือนายจ้าง ที่ได้มอบโอกาส ในการเข้าไปฝึกวิชาชีพทั้งในเรือนจำ และในสถานประกอบการ และการให้โอกาสจ้างงานผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษดั่งนั้น การที่กรมราชทัณฑ์มุ่งให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังในระหว่างที่ถูกคุมขังในเรือนจำเพื่อให้เขาเหล่านั้นได้กลับตัว กลับใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ สามารถอยู่ในสังคมได้เมื่อพ้นโทษ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นผลลัพธ์ประเภทเครื่องเรือนไม้ที่เป็นงานเฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน และผลลัพธ์ประเภทงานผ้าที่เกิดจากฝีมือของผู้ต้องขัง อาหาร เครื่องดื่ม รวมทั้งสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่มีมากมาย (กระทรวงแรงงาน, 2563) ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการกรมราชทัณฑ์จึงทำการศึกษาเรื่อง “การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม” เพื่อนำความรู้และข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงผลลัพธ์ให้มีความสวยงาม โดดเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์ และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค สามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง และผู้ที่พ้นโทษออกไปได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

สมมติฐานการวิจัย

1. การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติไม่เป็นเชิงบวก
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติของการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เกินร้อยละ 30

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผล

Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982) นิยามไว้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การที่องค์กรได้ดำเนินงานใด ๆ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์กรตั้งไว้

ประสิทธิภาพขององค์กร จะเน้นไปที่ผลรวมขององค์กร ดังที่ Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982) ได้ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรโดยใช้หลายเกณฑ์ดังนี้

1) การผลิต (Production) ความสามารถขององค์กรในการผลิตสามารถเพิ่มผลผลิตให้มี ปริมาณ และคุณภาพตามที่สภาพแวดล้อมต้องการ ความสามารถในการผลิตถือได้ว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่จะวัด ประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยคำนึงว่าจำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยต่างๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คน เท่าใด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือระดับของผลิตผลที่ต้องการได้

3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) การที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ลักษณะของงานอาจเป็นเงื่อนไขที่จะช่วยจูงใจและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

4) การปรับเปลี่ยนหรือปรับตัว (Adaptiveness) ความสามารถขององค์กรที่จะสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5) การพัฒนา (Development) การที่องค์กรเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะอยู่รอดได้ในระยะยาว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

“นโยบาย” หมายถึง แนวทาง หลักเกณฑ์หรือมาตรการ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้มีอำนาจทางการบริหาร เพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาหรือเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรและประชาชนตามที่คาดหวังไว้ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ซึ่งปกติแล้ว นโยบายจะประกอบ ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การชี้ประเด็นปัญหา การค้นหาและรวบรวมข้อมูลปัญหา การทำข้อเสนอแนะนโยบาย การกำหนดแนวนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินนโยบายและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบาย (มยุรี อนุমানราชชน, 2549)

Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1975) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายความว่าความรวมถึงการดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์จากการตัดสินใจกระทำก่อนหน้านั้นแล้ว

ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาและทำความเข้าใจในความหมายและการนิยาม “การนำนโยบาย ไปปฏิบัติ” จะช่วยให้ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและขอบเขตที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งนิยามของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

กล้า ทองขาว (2534) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า หมายถึง การดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้ตัดสินใจกระทำก่อนหน้านั้นแล้ว

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

กิติชัย รัตน์ (2549) ได้กล่าวถึงแนวคิดการมีส่วนร่วม ว่าการมีส่วนร่วม จะเกิดขึ้นได้ต้องอยู่บนรากฐานของกระบวนการที่ประชาชนมีความสมัครใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง และจะมีการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์จาก การดำเนินการในเรื่องนั้นๆ อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมภายใต้ฉันทามติที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการตัดสินใจนั้นมีผลกระทบที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมโดยรอบ โดยเฉพาะก่อให้เกิดประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ซึ่งผลมาจากการมีส่วนร่วมเหล่านั้น โดยบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามาแสดงบทบาทได้ทั้งใน 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมโดยตรง และการมีส่วนร่วมผ่านตัวแทน

อมรรัตน์ ชัยชรรค์เมือง (2548) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิดที่ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของควบคู่ไปกับสิทธิ เสรีภาพ และโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองภายใต้ระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ในการกำหนดชีวิตด้วยตนเอง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในท้องถิ่นของตน ตามหลักการกระจายอำนาจอันนำไปสู่การพึ่งตนเองได้

Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนารวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

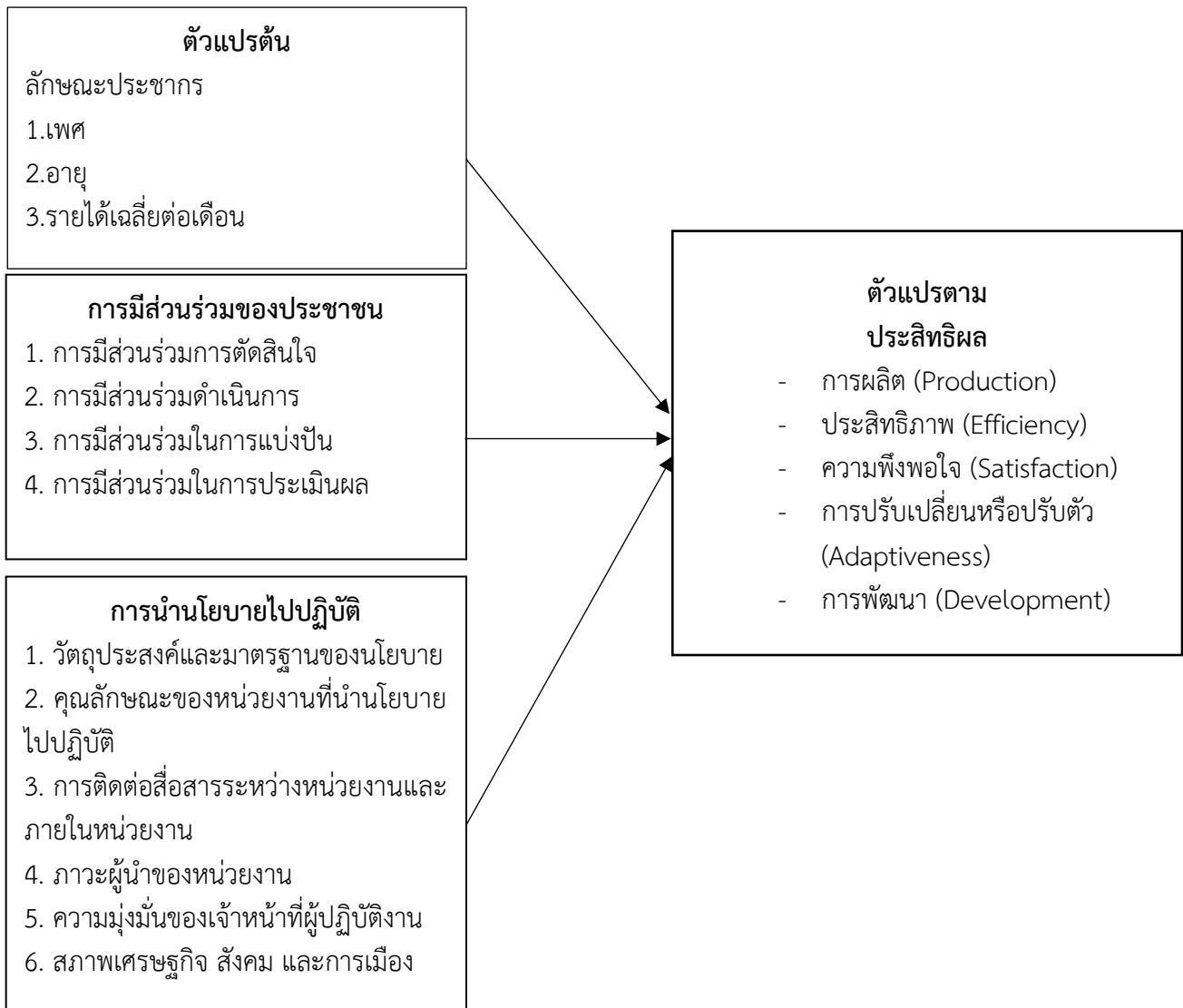
จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นแนวคิดที่ต่างไปจากแนวคิดเดิมในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนนี้เป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารภาครัฐ ที่อยู่บนรากฐานของความสมัครใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคืนคนดีสู่สังคม

ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด และทองใหญ่ อัยยะวรากล (2558) ได้กล่าวว่า แนวโน้มของกระบวนการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดของประเทศไทยในปัจจุบัน มีทิศทางที่แตกต่าง ออกไปจากอดีต จากเดิมที่มุ่งเน้นการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบและเกรงกลัวที่จะกลับมากระทำความผิดอีก แปรเปลี่ยนเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อให้ผู้กระทำความผิด กลับตนเป็นคนดีก่อนกลับคืนสู่สังคมและไม่หวนกลับมากระทำความผิดอีก ซึ่งปรัชญาการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดดังกล่าวนี้ถูกสะท้อน ผ่านวิสัยทัศน์ของหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ ซึ่งมุ่งมั่นที่จะ “เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม” และกรมคุมประพฤติที่มีวิสัยทัศน์ “เป็นมืออาชีพในการป้องกันสังคม โดยการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชน เพื่อคืนคนดี สู่สังคมอย่างยั่งยืน” จนกระทั่งรัฐบาลได้มีนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐในการคืนคนดีสู่สังคมโดยการจัดทำโครงการพัฒนาอาชีพเพื่อคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ความรู้ทางด้านวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังและนำความรู้ไปถ่ายทอดในการพัฒนาทักษะและแนวความคิดในการประกอบอาชีพ เป็นการฝึกอาชีพให้แก่นักโทษที่จะได้รับการอภัยโทษ เพื่อการนำไปประกอบอาชีพภายหลังการพ้นโทษอันเป็นความรู้ในการประกอบอาชีพหรือการเพิ่มรายได้เสริม เพื่อความสุขทางด้านจิตใจแก่ผู้ต้องขัง ส่งเสริมการกลับสู่สังคมอย่างมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับเผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 389 คน โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประชากรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้ใช้บริการในพื้นที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 14,538 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สุ่มจากประชาชนที่ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับ

เผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จำนวน 389 คน โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลประชาชนที่ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับเผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 5%

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ความพึงพอใจของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ ประสิทธิภาพของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ การผลิตรายการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 รองลงมาคือการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือคุณลักษณะของกรมราชทัณฑ์ที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือภาวะผู้นำของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

ปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.16 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านการร่วมทำอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.00

สมมติฐานที่ 1 การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบพบว่า การประเมินโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับมากอยู่ในระดับระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่าการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เป็นเชิงบวก ผลการทดสอบพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนา

วิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นเชิงบวก ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เกินร้อยละ 30 ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้ร้อยละ 77.0 โดยมีตัวแปรพยากรณ์ ด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ด้านความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านคุณลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ และด้านภาวะผู้นำของหน่วยงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ความพึงพอใจของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ ประสิทธิภาพของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ การผลิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 รองลงมาคือการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ คือด้านการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 สอดคล้องกับ ปิยะวัฒน์ ปิ่นเจริญ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของ “ศูนย์แคร์” กรมราชทัณฑ์ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน วิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการของศูนย์แคร์ กรมราชทัณฑ์ การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์แคร์ทั้งหมด 29 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองพัฒนานิสัย ผู้ปฏิบัติงานศูนย์แคร์ในเรือนจำ 4 แห่ง คือ ทณฑสถานหญิงพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางนครสวรรค์ และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน หน่วยงานเครือข่ายที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์แคร์ จำนวน 7 คน และผู้พันโทที่ได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์แคร์ จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) กระบวนการทำงานของศูนย์แคร์ กรมราชทัณฑ์ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ กระบวนการก่อนปล่อยตัว กระบวนการในวันปล่อยตัว และกระบวนการภายหลังปล่อยตัว 2) ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของศูนย์แคร์ ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการให้ข้อมูลของผู้ต้องขัง ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านข้อกฎหมาย และ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของศูนย์แคร์ คือ การเพิ่มบุคลากร ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำ/ทณฑสถานที่ยังขาดแคลน การให้ผู้พันโทที่ได้รับความช่วยเหลือ จากศูนย์แคร์เข้ามาบรรยายถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การจัดทำสื่อหรือกิจกรรมเพื่อ เผยแพร่ตัวอย่างของผู้พันโทที่สามารถกลับตัวได้ เพื่อให้สังคมเปลี่ยนทัศนคติ และการแก้ข้อกฎหมายเพื่อให้ผู้พันโทได้มีโอกาสประกอบกิจการของตนเองหรือได้รับการจ้างงานมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการนำโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติ ด้านตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ คุณลักษณะของกรมราชทัณฑ์ที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือ ภาวะผู้นำของ

หน่วยงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือ ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ สอดคล้องกับ สุวรรณิ กิตติวานิช, จักรวาล สุขไมตรี, บารมีบุญ แสงจันทร์, และ สันหลัณฐ์ จักรภัทรวงศ์ (2564) เรื่องการพัฒนาอาชีพผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดระนอง เพื่อดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ พบว่า ความต้องการของผู้ต้องขังที่มีต่อการพัฒนาอาชีพ มี 4 ด้าน คือ (1) ด้านช่างตัดผม (2) ด้านช่างปูกระเบื้อง (3) ด้านการประกอบอาหาร และ (4) ด้านการเกษตร ผู้ต้องขังมีความต้องการพัฒนาอาชีพ ทั้ง 4 ด้านอาชีพ เนื่องจากเป็นอาชีพอิสระและลงทุนไม่สูง เป็นทั้งอาชีพที่ตลาดแรงงานมีความต้องการมาก โดยมีความต้องการที่จะฝึกทักษะอาชีพกับ ผู้มีประสบการณ์ที่เป็นมืออาชีพมาให้ความรู้ และฝึกทักษะอาชีพให้เกิดความชำนาญ สามารถพัฒนาเป็นอาชีพหลักที่ยั่งยืน เมื่อพ้นโทษออกไปสามารถประกอบอาชีพในการเลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้สำหรับข้อเสนอแนะการพัฒนาอาชีพผู้ต้องขัง ทั้ง 4 ด้านอาชีพ มีข้อเสนอแนะให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะและมีประสบการณ์ที่เป็นมืออาชีพ มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการฝึกอาชีพ เพื่อช่วยให้มีความชำนาญ ซึ่งหากได้รับการพัฒนาที่ดีแล้ว ผู้ต้องขังจะมีอาชีพหลัก ในการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ สามารถมีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ไม่กลับมากระทำผิดอีกต่อไป

3. ปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 สอดคล้องกับ ยศพนธ์ สุธรรม, ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ, ปรีชา ดิลกวุฒิสัทธี, และปกรณ์ มณีปกรณ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา การศึกษามีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการมีส่วนร่วม เพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาของการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา คือ สังคมมีทัศนคติในด้านลบต่อผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว การประสานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีงานรองรับหลังจากที่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ สื่อข่าวสารที่สังคมได้รับเกี่ยวกับผู้ต้องขังที่พ้นโทษเป็นไปในด้านลบ ตลอดจนปัญหาที่สังคมไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการคืนคนดี 2) รูปแบบที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรื่องการพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน การรับรองความประพฤติให้กับผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ทั้งในระหว่างต้องโทษและหลังพ้นโทษ การประสานงานระหว่างเรือนจำและศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตลอดจนการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขัง 3) การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชน และเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา พบว่า รูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างศูนย์ ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทราในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้พ้นโทษ โครงการร้านหีบเผยเป็นตัวอย่างของการนำทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาประยุกต์ใช้ในระบบเรือนจำ โดยให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อันนำไปสู่การลดอัตราการกระทำผิดซ้ำในระยะยาว ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการได้แก่

1. การสื่อสารและการประสานงาน คือ การเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพของโครงการ

2. การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การสนับสนุนจากภาคประชาชนและหน่วยงานเอกชนช่วยเพิ่มความยั่งยืนให้กับโครงการ

3. ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่คือ ความตั้งใจจริงและการเข้าใจบทบาทของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเป็นหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงผู้ต้องขัง

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการที่พร้อมรับผู้พ้นโทษเข้าสู่การทำงาน การส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกของสังคมโดยการประชาสัมพันธ์เรื่องราวความสำเร็จของผู้พ้นโทษที่สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ดี รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างนโยบายโดยสนับสนุนการปรับปรุงกฎหมายและนโยบายที่เปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษได้รับการยอมรับในฐานะประชาชนผู้มีความสามารถ แนวทางเหล่านี้จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับเข้าสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวผู้พ้นโทษเองและสังคมโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เสนอให้รัฐบาลกำหนดโครงการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการหลบหนีเข้ามามีโทษอีก
2. สมควรจะต้องพัฒนาให้ข้าราชการและผู้บริหารเข้าใจความสำคัญของการสื่อสารประสานงานในเชิงลึกเพื่อเข้าถึงจิตใจของผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัว
3. ต้องพัฒนาจิตสาธารณะให้กับประชาชนและข้าราชการ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการจัดการฝึกอบรมด้านการจัดการด้านอาชีพที่เหมาะสมให้กับผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัวเป็นคนดีสอดคล้องกับตลาดแรงงาน
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องเชิดชูหน่วยงานและบุคลากรที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาความเข้าใจของสังคมที่มีต่อผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัวเป็นคนดี
3. การสร้างความเข้าใจในการนำโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหีบเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรเอกชน ภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาการตลาดของ โครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหีบเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
2. ทำการวิจัยเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการสร้างองค์ความรู้การนำนโยบายคืนคนดีสู่สังคมของ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2563). รายงานการพัฒนาแรงงานในกลุ่มผู้ต้องขัง. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- กรมราชทัณฑ์. (2565). รายงานประจำปีกรมราชทัณฑ์. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม.
- กล้า ทองขาว. (2534). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา นโยบายรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- กิตติชัย รัตนะ.(2549). *การมีส่วนร่วมในการจัดการลุ่มน้ำ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยะวัฒน์ ปิ่นเจริญ (2565). แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของ “ศูนย์แคร์” กรมราชทัณฑ์. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 13(2), 19.
- มยุรี อนุมานราชธน. (2549). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- ยศพนธ์ สุธรรม, ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ, ปรีชา ดิลกภูมิสิทธิ์, และปกรณ์ มณีปกรณ์. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(1), 25.
- ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด และ ทองใหญ่ อัยยะวรากุล. (2558). แนวทางการพัฒนาพหุตินิสัยผู้กระทำผิดของประเทศไทย. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 8(3), 90.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(1), 183.
- สุวรรณี กิตติวานิช, จักรวาล สุขไมตรี, บารมีบุญ แสงจันทร์, และสัณห์ญ์ จักรภัทรวงศ์. (2565). การพัฒนาอาชีพผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดระนองเพื่อการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ*, 5(2), 49-50.
- อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง. (2548). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล: ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation*: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.
- Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982). *Organizations: Behavior structure and Processes*. (4th ed.), Austin, TX: Business Publications.
- Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1975). “The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework”. *Administration & Society*, 6(4), 463.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). Singapore: Harper International Editor.

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

The Sufficiency Economy Philosophy in School Administration Based under Prachuap
Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1

ปฐวี ธงสอาด

Pathawee Thongsa-ard

ครู โรงเรียนสมาคมเลขานุการสตรี

Teacher, the Association of Women Secretaries School

E-mail: nutsatanistz@gmail.com/

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดการบริหารสถานศึกษาเป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัยคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 317 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ T- test และวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน สรุปได้ดังนี้ (ก) ผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ข) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารสถานศึกษา สถานศึกษา การบริหารการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This article employs the philosophy of sufficiency economy as its framework to investigate school administration within the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, with two main objectives: (1) To evaluate the performance of school administration. (2) To conduct a comparative analysis of school administration performance.

This quantitative research study involves a sample group of 317 executives and teachers. The sample size is determined using Taro Yamane's table (Yamane) through a simple random sampling method. Data is collected using questionnaires as the primary research instrument. The research findings indicate that: (1) Performance Evaluation: The evaluation of school administration performance with in Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, when assessed in the context of the sufficiency economy philosophy, consistently indicates a high level of practice. In other words, the administration of educational institutions in this area appears to align well with the sufficiency economy principles. (2) Comparative Analysis: The study conducts a comparative analysis based on the sufficiency economy philosophy and categorizes the analysis by status (executives and teachers) and school size: (a) Status Comparison (Executives and Teachers): The research suggests that there are not statistically significant differences in how executives and teachers perform in terms of adhering to the philosophy of sufficiency economy in the overall administration of educational institutions, at the 0.05 significance level. (b) This implies that both executives and teachers exhibit similar levels of alignment with the sufficiency economy principles in their administrative roles. School Size Comparison: When comparing school administration based on different sizes of schools, the research findings indicate that there are not statistically significant differences in adherence to the philosophy of sufficiency economy in school administration, at the 0.05 significance level.

Keywords: Philosophy of Sufficiency Economy, School Administration, School, Educational Administration, Basic Education

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมประเทศ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากร ที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากมายประการนับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของคนไทยในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว มีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา การจัดการศึกษาเป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนประเทศได้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งส่วนหนึ่งได้ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จะเป็น

การนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) การนำปรัชญานี้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาในประเทศไทย จึงเป็นการนำหลักการที่ยั่งยืนและสมดุลมาใช้ในการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประชากรในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักในการกิจและให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ.2565 - พ.ศ.2570 (สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2565) ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศ พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนามาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติได้ อาศัยหลักการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนามาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บน ฐานของความรู้ คุณธรรม ความเพียร และความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ระหว่าง กลุ่มคนและพื้นที่ รวมถึงการบริหารจัดการของประเทศให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัย องค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของ ประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้งและมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูถือได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการศึกษานำ นโยบาย มาสู่สถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในสถานศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ บริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ภายใต้หลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ในทุกมิติ ทั้งด้านนโยบาย งบประมาณ บุคลากร สถานที่และชุมชน โดยจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม ของสถานศึกษาเพื่อให้มีความพร้อมต่อการรับมือการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากสังคมโลกได้เป็นอย่างดี (ปริญญ ช ธรรมปิยา, 2557) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษานั้น จึงต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการจัดการทรัพยากร การพัฒนาบุคลากร และการส่งเสริมคุณธรรมใน สังคม เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชากรอย่างยั่งยืน

ในฐานะผู้วิจัยเป็นราชการครูสนใจในการศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยศึกษาผู้บริหารและครู ในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาและพิจารณา จากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพ ขนาดของสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อุณรัตน์ เสมามิ่ง (2560) กล่าวว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการเสริมพลังให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งรักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากรในมิติต่าง ๆ ตลอดจนสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทันและนำสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขและอุดมทุนเกื้อกูลกันของประชาชนชาวไทย

ธงชัย ตีมูลพันธ์ (2565) กล่าวว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ต้องคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรม ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับ การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) กล่าวว่า การพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นคือ การพัฒนาซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง ที่คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี โดยอาศัยความรู้และคุณธรรมในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอนของบุคคลในทุกระดับชั้น

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากเพื่อสร้างความยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมการศึกษา การบริหารทรัพยากรในสถานศึกษาต้องเน้นความสมดุลและความเพียงพอ เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสีย หรือการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการเงินทุน การวางแผนการใช้ ทรัพยากรบุคคล และการใช้พื้นที่ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

วิไลวัลย์ พรหมมา (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคคลในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสามารถรวมไปถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งในการดำเนินงาน ดังกล่าวผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาและ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

เกศรา ตุ่มคำ (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึงกระบวนการบริหารจัดการ กิจกรรม หรืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการศึกษา และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

ธงชัย ตีมูลพันธ์ (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลภายในสถานศึกษา โดยมีแบบแผนวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อสมาชิก ในสังคมให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีคุณธรรมและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันได้

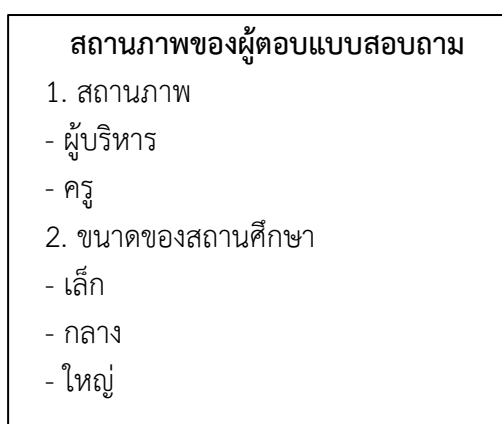
สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การดำเนินงาน และการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบประมาณการศึกษา อาคารเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนรู้ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ของนักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

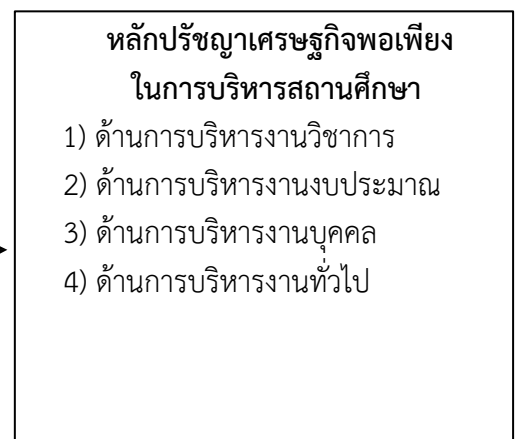
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและได้ศึกษาแนวทางของการบริหารงานสถานศึกษาซึ่งเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ยึดตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยจึงนำมาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล
- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ มีผู้บริหารและครูรวม มีจำนวน 1,521 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 118 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 317 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษารูปแบบการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามในงานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถาม และออกแบบ แบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ และผ่านการประเมินการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว
4. สร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (IOC) สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์สามารถนำไปใช้ได้
7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try Out) กับครูผู้สอนและนักศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91
8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วมาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา	การปฏิบัติ (n = 317)			
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	อันดับที่
1.ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.49	0.81	มาก	1
2.ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.48	0.82	มาก	2
3.ด้านการบริหารงานบุคคล	4.40	0.84	มาก	3
4.ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.29	0.83	มาก	4
สรุปภาพรวม	4.42	0.78	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงาน บุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยระดับมากตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารสถานศึกษา	สถานภาพ				t	Sig (2- tailed)
	ผู้บริหาร (n = 48)		ครู (n = 269)			
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1.ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.64	0.33	4.46	0.88	2.54	0.012
2.ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.52	0.52	4.49	0.87	0.26	0.792

3.ด้านการบริหารงานบุคคล	4.55	0.56	4.38	0.89	1.95	0.053
4.ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.41	0.41	4.27	0.87	1.06	0.291
ภาพรวม	4.53	0.53	4.40	0.84	1.84	0.067

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการปฏิบัติใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงาน งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	(ss)	(df)	(Ms)	F	Sig.
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	8.94	2	4.47	6.84	0.001
	ภายในกลุ่ม	205.30	314	0.65		
	รวม	214.24	316			
ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	9.20	2	4.60	7.17	0.001
	ภายในกลุ่ม	201.53	314	0.64		
	รวม	210.73	316			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	8.94	2	4.47	6.52	0.002
	ภายในกลุ่ม	215.27	314	0.69		
	รวม	224.21	316			
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	12.90	2	6.45	10.01	0.000
	ภายในกลุ่ม	202.29	314	0.64		
	รวม	215.19	316			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.88	2	4.94	8.40	0.000
	ภายในกลุ่ม	184.58	314	0.59		
	รวม	194.45	316			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานศึกษาที่ขนาดแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยศึกษาสภาพระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองแถม (2561) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน บ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. งานวิชาการ 2. งานงบประมาณ 3. งานบุคลากร 4. งานบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น

2. ผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการปฏิบัติใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารและครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอานนท์ กุลณะลา (2563) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการ บริหารงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษามีประโยชน์สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานในหลายด้าน ได้แก่ การส่งเสริมการบริหารงานวิชาการที่มีเหตุผลและสมดุล การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารบุคลากรด้วยความยั่งยืน และการบริหารทั่วไปที่รองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง สะท้อนถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา

ของผู้เรียน รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมคุณธรรมในสังคม การศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีความยั่งยืน ได้แก่

1. ความเข้าใจและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนนโยบายของสถานศึกษา การที่ผู้บริหารมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้สามารถวางแผนและดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เช่น การตัดสินใจบนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในระบบการบริหาร อีกทั้งการสนับสนุนจากผู้บริหาร เช่น การจัดอบรม การจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม ยังช่วยกระตุ้นให้บุคลากรทุกระดับมีความพร้อมในการนำหลักปรัชญานี้ไปปฏิบัติ

2. การบูรณาการในแผนงานประจำปี การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ควรเชื่อมโยงกับแผนงานประจำปีของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร การบูรณาการนี้ช่วยให้การดำเนินงานในทุกภาคส่วนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการบริหาร

3. การนิเทศและติดตามผล การนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย การตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาตามข้อเสนอแนะจะช่วยสร้างความยั่งยืน เช่น การตรวจสอบการใช้งบประมาณว่ามีความพอเพียงหรือไม่ การตรวจติดตามการพัฒนาคุณธรรมในสถานศึกษา

4. ความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกคนในองค์กร ทั้งผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังช่วยเพิ่มความสามัคคีในสถานศึกษา

5. การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แต่ละสถานศึกษามีบริบทที่แตกต่างกัน การปรับตัวให้เหมาะสม เช่น การบริหารทรัพยากรตามความจำเป็น การออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในชุมชน การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อลดค่าใช้จ่าย และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร

6. การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในบุคลากรทุกระดับเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การเน้นคุณค่า เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทน และจิตสำนึกเพื่อสาธารณะ ส่งผลให้บุคลากรสามารถตัดสินใจและดำเนินการต่าง ๆ อย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและองค์กร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงการพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม หรือการเรียนการสอนที่แฝงคุณธรรมในวิชาต่าง ๆ จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารมีความยั่งยืน

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยพัฒนาการศึกษาให้มีความสมดุลและยั่งยืน พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแก่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและ

ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการกำหนดและการดำเนินการนโยบายน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

2. สถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศ ติดตาม ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินโครงการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานใหม่ ประสิทธิภาพและยั่งยืนมากขึ้น พร้อมทั้งนำผลการ ติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2.ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยขอ เสนอแนะแก่ผู้ที่จะทำการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

เกศรา ตุ่มดำ. (2562). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัด เชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดี.

ธงชัย ดีมูลพันธ์. (2565). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสท วิทยศึกษาวังสรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปริญญ ชรรณปียา. (2557). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (พ.ศ.2549-2557). กรุงเทพฯ: ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.

มาลีรัตน์ ทองแถม. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้าน หัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สมุทรสาคร. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก.

วิไลวัลย์ พรหมมา. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

อานนท์ กุลนะลา. (2563). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). อดรรธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.

อุณรัตน์ เสมามิ่ง. (2560). การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

Journal of Public and Political Management

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2567

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงส์ทอง	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
รศ.พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์	วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ
ดร.ธนเดช สอนสะอาด	สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ดร.ธนพันธุ์ พูลขอบ	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ดร.วัฒนา นนทชิต	คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
ผศ.ดร.สุเชาว์ มีหนองหว่า	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ผศ.ดร.เชาวฤทธิ์ เชาวแสงรัตน์	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.ละมุล รอดขวัญ	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.มังกรแก้ว ดรุณศิลป์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไผ่ตรี	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

กองบรรณาธิการวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

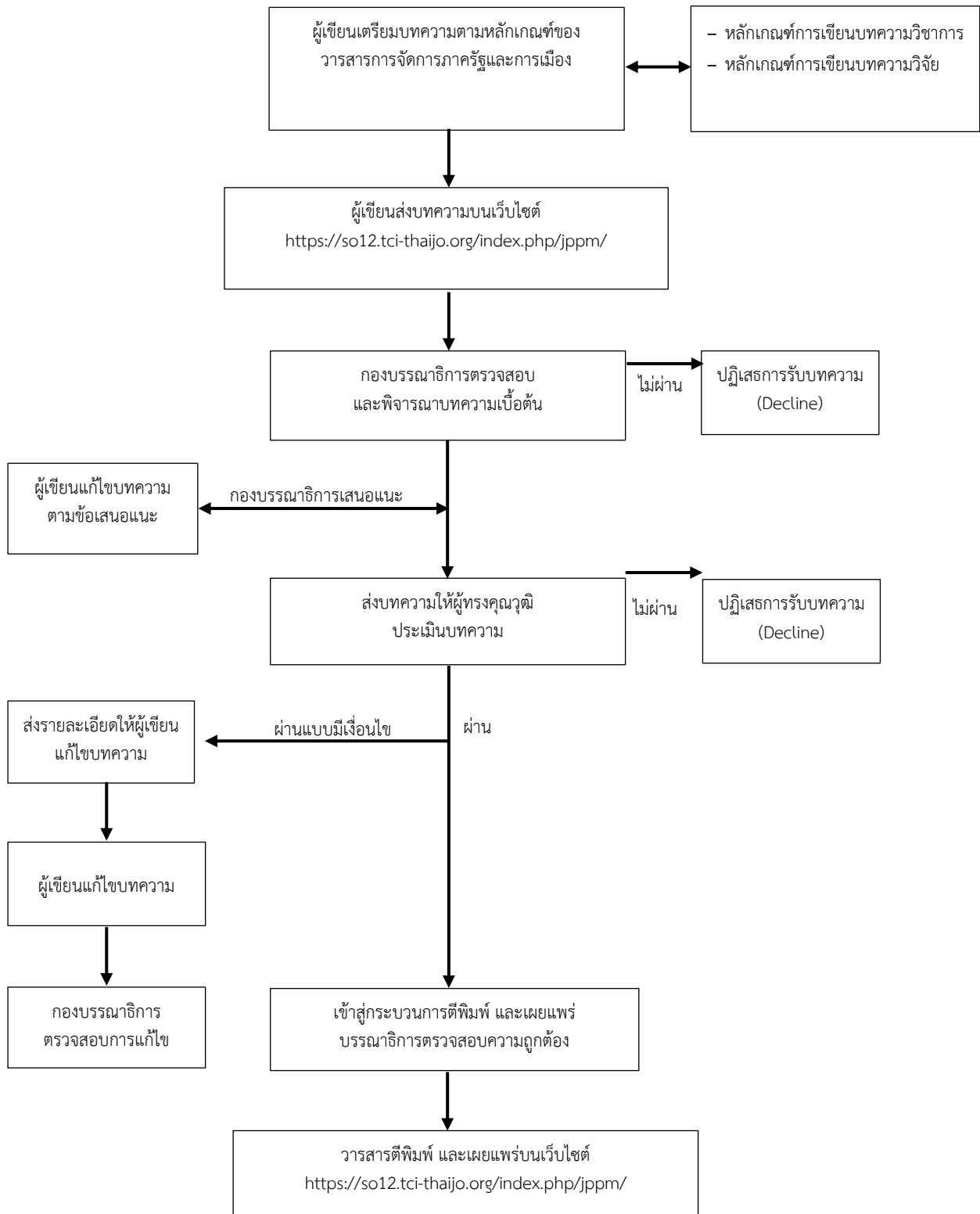
Journal of Public and Political Management

ชมรมการบริหารสาธารณะ

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารเพื่อตีพิมพ์ในวารสารการจัดการภาครัฐและการเมืองอย่างเคร่งครัด
3. ผู้เขียนต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) มาเป็นของตนเอง ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ไว้ในระดับไม่เกิน 20%
4. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง และขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
5. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทความมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตาม ระบบ APA. (Version 6) ที่วารสารกำหนดไว้
7. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรืออาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ
8. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้เขียน ผู้เขียนและผู้มีชื่อร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความนั้น
9. ในกรณีที่ผู้เขียนทำผิดจริยธรรมจะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะแจ้งผู้เขียนและหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน
10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
11. การพิจารณาอนุญาตให้ลงตีพิมพ์ขึ้นอยู่กับพิจารณาจากกองบรรณาธิการ และให้ถือเป็นที่สุด

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณ
2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตาม และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับเจ้าของบทความ หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำซ้อนของบทความไม่เกิน 20 %
3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของบรรณาธิการ หรือกองบรรณาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้วโดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสาร และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อทั้งสองด้าน (Double blind peer-reviewed)
6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์จากวารสารอื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และหากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ
7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความ โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้องและให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้แนะว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่เจ้าของบทความปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของบทความซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ
11. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารอื่นทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจนหรือ ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัดหรือมีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่อง หรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน และในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด
2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงรวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน
3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในการรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความรวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว
4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกดและไม่ควรพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย
6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเองและคนอื่น ๆ
7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง มีนโยบายจัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน , ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่นำมอลงในวารสารต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อนกระบวนการคัดเลือกบทความโดยใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review บทความจะถูกส่งไปยังนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญตรงกับสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ประเมินบทความ

การเตรียมต้นฉบับบทความ

- 1) การตั้งค่าหน้ากระดาษ ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 - 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว
- 2) ตัวอักษร และขนาดอักษร เนื้อหาใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ขนาด 16 ตั้งค่าหน้ากระดาษโดย เว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร) กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้ โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ
- 3) ชื่อเรื่อง ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง
- 4) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อยู่ใต้ชื่อเรื่องตรงกลาง
- 5) ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมล
- 6) มีบทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ
- 7) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 - 5 คำ)
- 8) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด
- 9) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

การอ้างอิงเอกสารในบทความ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA

6th (ระบบ นาม-ปี) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงเอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สุพัตรา ยอดสุรางค์, 2561)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งทุกรายการ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ชัยฤทธิ์ ทองรอด สุพัตรา ยอดสุรางค์ และวราภรณ์ สารอินมูล, 2559) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (อุษา งามมีศรี, 2562; วิศิษฐ์ ฤทธิ์บุญชัย, 2563)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (อำนวย บุญรัตน์ไมตรี และคณะ, 2563)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Porter, 1980)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสามรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสามราย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Storey, Drucker & Easingwood, 1999) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Drucker, 1954; Dooley & O'Sullivan, 2003)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Woodman et al., 1993)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

การอ้างอิงในเนื้อหา

(สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2556)

(Gibson, J.H., John, M.I. and James, H.D., 1982)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. /(ครั้งที่พิมพ์). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2556). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่

2). กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์สมารธรรม.

Gibson, J.H., John, M.I. and James, H.D. (1982). *Organizations: Behavior Structure and Processes*. New York: Business Publications.

(2) บทความจากวารสาร

การอ้างอิงในเนื้อหา

(อำนวย บุญรัตน์ไมตรี, 2560)

(Boonratmaitree, A., 2017)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

อำนวย บุญรัตน์ไมตรี. (2560). นโยบายการจัดการขยะของรัฐและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 10(1), 169-174.

Boonratmaitree, A. (2017). Waste Management Policy of the State and Local Governments. *Journal of Southern Technology*, 10(1), 169-174.

(3) วิทยานิพนธ์

การอ้างอิงในเนื้อหา

(เบญจ พรพลธรรม, 2553)

(Zamperlin, F. U., 2012)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อวิทยานิพนธ์./ (ระดับคุณวุฒิ/ วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์/ หรือการค้นคว้าแบบอิสระ)./ ชื่อมหาวิทยาลัย.

เบญจ พรพลธรรม. (2553). *การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีนิพนธ์). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Zamperlin, F. U. (2012). *The role of servant leadership in middle school culture*. (Doctoral Dissertation). New York: Fordham University.

(4) รายงานการวิจัย

การอ้างอิงในเนื้อหา

(ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์, 2563)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ (รายงานการวิจัย)./ สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอนาทม จังหวัดมหาสารคาม*. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

(5) ข้อมูลจากเว็บไซต์

การอ้างอิงในเนื้อหา

(กรุงเทพธุรกิจ, 2560)

(Clark, D. ,1999)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ผู้แต่ง./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./เข้าถึงได้จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL).

กรุงเทพธุรกิจ. (2560). ธนาคารโลกชี้ 'สลัม' เอเชียแปซิฟิกใหญ่ที่สุดในโลก. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/775554>.

Clark, D. (1999). *Instructional system design: The ADDIE model*. Retrieved October 12, 2022 from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/sat.html>.

(6) ราชกิจจานุเบกษา

การอ้างอิงในเนื้อหา

(พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, 2546)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ชื่อพระราชบัญญัติ./(ปีที่พิมพ์,วันที่/เดือน). ราชกิจจานุเบกษา./เล่ม/.../ตอนที่/...,หน้า....

พระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก, หน้า 2-16.

(7) เอกสารการประชุมทางวิชาการ

การอ้างอิงในเนื้อหา

(คุลยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรรณพชา เสมามิ่ง และศรียรรณ ขำตรี, 2566)

การอ้างอิงครั้งที่ 1

(คุลยา ศรีโยม และคณะ, 2566)

การอ้างอิงครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

รายการอ้างอิง

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง./(ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน หรือ in ชื่อบรรณาธิการ, ชื่อการประชุม (หน้า หรือ p หรือ pp.)/สถานที่พิมพ์./สำนักพิมพ์.

คุลยา ศรีโยม, มาริษา มุสิกจินดา, พรรณพชา เสมามิ่ง และศรียรรณ ขำตรี. (2566). การจัดการขยะชุมชนในพื้นที่บ้านด่าน หมู่ที่ 4 ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.สงขลา. ใน การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 14 (หน้า 1058-1073). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

(8) สารานุกรม

การอ้างอิงในเนื้อหา

(คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน. (2558)

รายการอ้างอิง

รูปแบบ : ผู้แต่ง./(ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน ชื่อสารานุกรม (เล่มที่, หน้า)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

คณะกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน. (2558). การเมืองไทยในบริบทความเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่น. ใน สารานุกรมเมืองไทยสำหรับเยาวชน (เล่มที่ 3, หน้า 11-16). กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการจัดทำสารานุกรมสำหรับเยาวชน.

การส่งบทความ

ให้ส่งต้นฉบับบทความออนไลน์ (ไฟล์ Word) ไปที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

- มีประเด็นหรือความแนวคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
- วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ มีการสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
- สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะทางวิชาการของผู้เขียนอย่างชัดเจนและเที่ยงตรง
- มีการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทันสมัย และครอบคลุม
- มีการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่ายและเป็นระบบ ใช้ภาษาทางวิชาการอย่างเหมาะสม

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) เนื้อหา
- (9) บทสรุป
- (10) การอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์
วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

1 นิ้ว

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย

ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ.....มหาวิทยาลัย)

Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)

Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ (250-300 คำ) → 16 Point Bold

16 Point

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษา.....

คำสำคัญ :,,

16 Point Bold

16 Point

Abstract → 16 Point Bold

The purpose of this article is to present.....

16 Point

Keywords:;;

16 Point Bold

16 Point

บทนำ → 16 Point Bold

16 Point {

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

.....

.....

เนื้อหา

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ความรู้จากการศึกษา → 16 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 16 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ

.....

.....

เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่าง

} 16 Point Bold

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.
- ฉัตรชัย นาลำพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178.
- สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (ดุชนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*. (Doctoral Dissertation). Bangkok: National Institute of Development Administration.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*. (Research Report). Ayutthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) วัตถุประสงค์การวิจัย
- (9) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- (10) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- (11) กรอบแนวคิดการวิจัย
- (12) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- (13) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ
- (14) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- (15) ข้อเสนอแนะ
- (16) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

วารสารการจัดการภาครัฐและการเมือง

1 นิ้ว

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย

ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ...มหาวิทยาลัย)

Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)

Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ

16 Point Bold

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมผสานวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ 1) 2) 3)
..... วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ...(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิง
คุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)ผลการวิจัยพบว่า
1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ 1-
3 บรรทัด)
คำสำคัญ :;;

16 Point

Abstract → 16 Point Bold

16 Point

This Article aimed to study (1)
(2) the sample was.....
They was selected by the instrument for collecting data
was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.
The research results were found as follows;

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Keywords:;;

บทนำ } 16 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรัชญาการค้นคว้า ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมาได้มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย

(อ้างอิงข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยเป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 16 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 16 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม

16 Point Bold

เขียนควรรออธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของ ความรู้นั้นได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบ ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

16 Point

1.

2.

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการ วิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

16 Point Bold

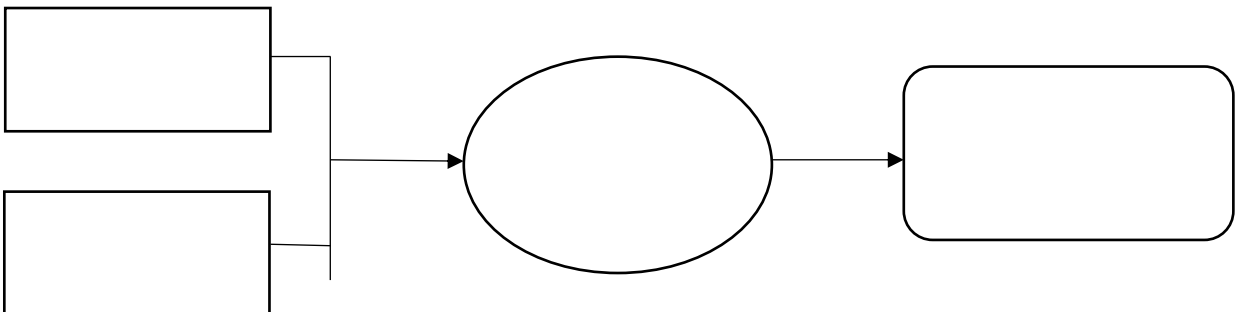
งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ... ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

16 Point Bold

16 Point

.....
.....
.....
.....

ผลการวิจัย

16 Point Bold

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

อภิปรายผลการวิจัย

16 Point Bold

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

.....ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

16 Point Bold

ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

ข้อเสนอแนะ

16 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ โดยควรให้ความสำคัญกับ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

เอกสารอ้างอิง

16 Point Bold

ตัวอย่าง

บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178.

สุนันทา ภักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. เข้าถึงได้จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*. (Doctoral Dissertation). Bangkok: National Institute of Development Administration.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.

Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*. (Research Report). Ayutthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ค่าธรรมเนียมการส่งบทความ

บทความที่ส่งเข้ามาตีพิมพ์ในวารสาร จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ การส่งบทความเข้ามาเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน หากไม่ปฏิบัติตามกติกา กองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิในการปฏิเสธการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20%
2. เจ้าของบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งจากกองบรรณาธิการ)

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อได้รับการตีพิมพ์การส่งในระบบ สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/jppm/>